

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 16 (695).

LÖRDAGEN DEN 21 APRIL 1900.

13:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 5:— IDUNS PRAKTUPPLAGA > 7:50 IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
---	--	--	--	---

AGDA MONTELIUS. PÅ FEMTIOÅRS- DAGEN.



H. Hamnqvist foto.

HÖSTEN 1823 företogs uppefter Torneå och Muonio älfvar en svensk-rysk gränsreglering. Såsom adjutant hos den svenske kommissarien, generalmajor Peyron, tjänstgjorde en nittonårig fänrik vid Västmanlands regemente. Denne sändes en dag med depescher till Stockholm. På en skakande bondkärra tillryggalade han, utan att hvila, på sex dygn den 120 mil långa vägen. Redan dagen efter sin framkomst fick han order att med depescher återvända samma väg. Han uthärdade under ett ihållande regn ända till Umeå. De senaste dygnen före ditkomsten hade han måst bäras ur och i åkdonet. Trots oerhörda plågor ville han ändock fortsätta. Men när läkaren förklarade, att han skulle dö under nästa skjutshåll och således i alla händelser icke kunna fullgöra sitt uppdrag, lät den pliktrogne officeren ändtligen öfvertala sig att lämna sina depescher och sin kurirbricka åt annan, af läkaren rekommenderad person. Den unge fänriken var A. F. Z. Reuterskiöld,

sedermera statsråd och generallöjtnant, död i Stockholm 1891.

Denna episod har synts mig lämplig som inledning till den lilla skildring Idun i dag meddelar af hans dotter, fru *Agda Montelius*, född Reuterskiöld. Ty den omutliga plikt-känsla, som utmärkte den unge fänriken och som kom honom att anstränga sig intill döden för att fullgöra åtagna förpliktelser, återfinna vi hos hans dotter, ja, den kan sägas utgöra hufvuddraget i hennes karaktär. Och det är väl den egenskapen hos henne vi i väsentlig mån ha att tacka för den stora och vackra insats hon gjort på det område, dit hon förlagt sin verksamhet, liksom den varit särskildt ägnad att i vida kretsar tillvinna hennes personlighet aktning, sympati och tillgifvenhet.

Agda Reuterskiöld föddes å Ullvi i Västmanland den 23 april 1850. Ända till sitt tolfte år fick hon växa upp på landet i ett friskt uteliv, som härdade hennes kropp och skänkte sinnet glad spänstighet. Hennes undervisning sköttes af en tio år äldre syster. Vid denna syster var Agda, ända tills döden skilde dem åt, fäst med ett ömt vänskapsband. De sista trettio åren af sitt lif var den älskade systemen under svåra plågor fjättrad vid sjukbädden. Under de många timmar, Agda tillbragte vid detta sjukläger, nedlades för visso frön till de tankar och åsikter, som, sedermera fullt utvecklade, verkade bestämmande på hennes beslut att ägna sina arbetskrafter åt de lidande och vanlottade.

Agda Reuterskiöld erhöi efter sitt tolfte år skolundervisning först i Gefle, så i Upsala och slutligen i Stockholm. — Vid tjuguetått års ålder ingick hon äktenskap med amanuensen vid Statens historiska museum, sedermera professorn doktor *Oskar Montelius*.

Varmt intresserad af sin mans vetenskapliga arbete, har fru Montelius åtföljt honom på hans många forskningsresor i Europa och hittills besökt alla dess länder utom Rumänien och Montenegro. Hon har vidare, i egenskap af sekreterare och korrekturläsare, varit sin man till stor nytta vid hans skriftställarverksamhet! Säkerligen är en af anledningarna till den stora produktiviteten, professor Montelius som författare utvecklat, att söka i den värdefulla och tidsbesparande hjälp han erhållit af sin hustru. Vid deras utländska museibesök har hon för hans räkning aftecknat en mängd

föremål, och som åhörare har hon deltagit i de kongresser och möten, af hvilka hennes man varit medlem.

Hösten 1879 valdes fru Montelius, mot sin vilja och utan att då själf känna någon egentlig kallelse för detta slags verksamhet, till ordförande i Maria församlings skyddsförening. Den närmaste vinterns arbete inom denna förening tillfredsställde henne icke. Och det gick småningom upp för henne, att bristen på verklig kännedom om de hjälpsökandes ställning, frånvaron af *personlig* beröring med dem och ovetenhet om fattigvårdens och församlingsdiakonissornas åtgärder gjorde skyddsföreningens verksamhet mer resultatlös, än den kunde och borde vara. Så snart fru Montelius upptäckt bristerna i det gängse systemet, greps hon af lifligt intresse att afhjälpa dem och få till stånd ett arbete, som skulle skänka *verklig* hjälp åt *verkligt* behöfvande. Och så omorganiserade hon skyddsföreningen och införde ett helt nytt system, hvilket, på grund af de goda resultat som uppnåddes inom Maria, sedan antogs af de flesta bland Stockholms öfriga församlingar.

Den inblick i och det varma intresse för de fattigas lefnadsförhållanden, fru Montelius i sin egenskap af ordförande i Maria skyddsförening erhöi, och den värdefulla erfarenhet, hon där samlade, ha sedan tio år tillbaka tillgodogjorts på ett större arbetsfält, nämligen inom Föreningen för välgörenhetens ordnande. År 1890 gjorde fru Montelius i filantropiskt syfte en studieresa till London. Föremålet för hennes undersökning var Charity organisation society; dess principer och arbetssätt röntes hennes lifliga erkännande, och det har sedan oafslutligt varit hennes sträfvan att tillämpa dem inom F. V. O. Sedan hösten 1892 är fru Montelius föreståndarinna för F. V. O:s centralbyrå. För sitt arbete där åtnjuter hon, liksom de flesta af de där verksamma, icke någon som helst ersättning.

Till många af de organisations- och andra åtgärder, som vidtagits af F. V. O., har fru M. gifvit förslag. Men det skulle föra oss för långt att här detaljeradt redogöra för hennes verksamhet i F. V. O. Hon är den ledande kraften, »själen i det hela», som dess ordförande en gång uttryckte sig. Omutlig plikt-känsla och rättrådighet, ärlighet i uttalandet af sin mening, frihet från allt hvad småsint-het heter, klarhet i omdöme, fasthet i grundsatser, mod samt djup och värme i känslan äro de egenskaper, som göra Agda Montelius så väl ägnad att fylla den fordrande platsen som byråns föreståndarinna. Den kärlek, hon hyser för sitt arbete och sina fattiga, torde näppeligen kunna bättre karaktäriseras än med

några ord, hon själf en gång yttrat: »Man skulle vilja gifva hvarje minut af sin dag och offra nattens hvila, om man blott kunde hjälpa dem alla på det rätta sättet.»

Äfven på andra områden har fru Montelii förmåga tagits i anspråk. Så är hon t. ex. v. ordförande i Fredrika-Bremer-förbundets styrelse. Men hon drar sig alltmer tillbaka från andra värf. Ju mer hon arbetar, säger hon själf, dess mer inser hon vikten af att koncentrera sin kraft på en uppgift i stället för att splittra sig på en mångfald.

Agda Montelii helgjutna personlighet och älskliga väsen göra henne afhållen i vida kretsar. Inom sällskapet Nya Idun, som hon tillhört sedan dess stiftelse, sprider hon alltid glädje och trefnad, och man ser henne där mången gång som den gladaste bland de glada.

Det finns människor, men de äro nog ej många, som sprida omkring sig en andlig atmosfär af renhet och godhet, så att äfven det mest illvilliga förtal inför dem blir stumt och flyktar. En sådan människa är Agda Montelius. Och hennes eget sätt att döma medmänniskor? »Tror du Agda M. någonsin öppnar sin mun till förtal,» hörde jag en gång frågas. »Nej aldrig,» svarades ögonblickligen; »det finns personer, som alldeles sakna organ för den förmågan.» Ärligt och rättframt säger hon, när så erfordras, sin mening. Men åt dagens obevisbara on-dits lånar hon aldrig sitt öra.

Mätte Agda Montelius ännu i decennier få fylla sin plats i det älskade hemmet, så rikt på trefnad och harmoni, och mätte det dröja många år, innan kvällen kommer på en arbetsdag, kärleksfullt ägnad åt sorgens och lidandets barn!

GURLI LINDER.

DET LYCKLIGASTE PARET. FÖR IDUN AF SNORRE.

HAR DU SETT dem, gamla Lasse och hans kära, äkta vif? Mera fagert har du säkert aldrig skådat i ditt lif. Hon är surögd, utan tänder, rödt och stripigt hennes hår, Näsan sträfvar emot höjden, fräkenprydd så det förslår.

Han är krokig, svart och snusig, både syn och hörsel klen. Hvert hans Fia går, bakefter linkar han på skefva ben; All sin lefnad lång de stretat, kämpande mot nöd och brist, Och i fattigstugan hamnat uppå gamla da'r till sist.

Och ej ens i den de äga för sig själfva någon vrå, »Socknen» där »satt in» en annan gammal stakare också. Kallt och dragigt deras kyffe, mörkt och nedrökt vägg och tak, Det är klen beställd med lyxen i ett fattigstugemak».

Men för Lasse och hans gumma intet lyckan rubba kan, Ty de tosingarna äro ju så »glada i hvarann», Att om Fia blefve bjuden dela kungens gyllne tron, Tror jag, att hon valde Lasse och sin lott som fattighjon.

Mera glädtigt och förnöjsamt såg man aldrig något par; Fia går på hjälp i bygden, sträfvande för sig och far.

Hon var alltid den, som styrde, tyngsta bördan och hon drog, »Far ä' gamlare», sa' Fia, »och nu har han slitit nog.»

Skall hon hjälpa till i tvätten, är hon uppe före sol'n, Kokar kaffe åt sin gubbe, och i snäfva underkjol'n Flyger kring uti sitt kyffe som en myra i sin flit, Att i ordning ha' för dagen se'n åt far en »lagad bit».

Och med Fia rent försvinner, tycker Lasse, solens ljus, Outhärdligt lång är dagen, fast han har båd' mat och snus. Men när den mot afton lider, gör han brasa först på håll'n Och till möte med sin gumma vandrar se'n ästad i kväll'n.

För en annan, där hon kommer, trött och rufsigt ifrån byn, Är hon minst af allt i världen någon fin och fager syn, Löjligt ful, så man kan skratta, bara senor, ben och skinn, Armar slängande och smala, långa fötter, vända in.

Men för en i världen är hon dock så obeskripligt kär: »Kommer du nu, kära mamma, åh! så glad, så glad jag är!» Ropar Lasse, och att fågna henne på sitt bästa vis Håller han tillreds i »nypan» åt sin skatt en duktig »pris».

Att de väcka andras löje, dessa möten, man förstår, Men nu har man vant sig vid det, vid att se dem år från år. Skämt och stickord, som man slänger, dem ej minsta smula rör, Allting studsar mot ett sådant oförbränneligt humör.

När det lider emot hösten, då är Lasses gyllne tid, Då går mor »på lingonskogen», och han linkar stolt bredvid. Dit med tomma korgar vandra de i morgon-solens sken, Och med tunga bördor återkomma de i kvällen sen.

Alltid Fia uti tēten med den tyngsta korg på arm, Lasse ansträngd kommer efter, flåsande och trött och varm, Men med solsken öfver dragen och så strålände förnöjd, Att med mor i skogen vandra — kan det finnas större fröjd!

Varmt det blir mig omkring hjärtat, när jag ser de gamla två, Hur med allt sitt yttre armod rikedom de ha ändå,

Och de ord, jag en gång hörde, stannat i mitt minne kvar: »Där går,» gamle prostens sade, »socknens lyckligaste par.»

BLOMSTERMOR. SKISS FÖR IDUN AF ELISABETH KUYLENSTIERNA.

JAG LEFVER ILLA med människorna, de förstå icke mig och jag icke dem,» skref Margareta Wilde till en god vän, när hon fattat sitt beslut att lämna hufvudstaden. »Du vet, att jag är fri och oberoende, och att jag håller af lifvet, icke vill slita af dess tråd, men här förefaller det mig, som sprunge jag likt en tam, hvit rätta rundt ett hjul utan annat mål än att få dagen förkortad med någon slags sysselsättning. Man blir pessimist i stora samhällen lika naturligt som man blir folkfiende i folkträngsel; jag vill vara optimist, och jag tänker, att naturen skall lära mig det.

Till landet far jag och där skall jag bruka min jord, odla mina kära blommor och försöka uppfatta tillvarons storhet fritt och sant. Jag hör icke till burfågarna, hvarken till dem som njuta af sitt granna guldträdsgaller, eller till dem, som hänga näbb och mista sånglusten. Finns det sol och finns det frihet, är det väl meningen att taga vara på dem båda.»

Nu hade hon varit försvunnen från vännernas horisont ett par år, »den besynnerliga Margreta Wilde», som låtit tala om sig i alla tider, därför att hon ej gick de andras vägar. Man visste, att hon flyttat till Skåne, till ett gammalt, lågt bondehus, som hörde hemma under ett ärevördigt herresäte, och en vacker dag i april skref en ung, nervsvag fru och frågade, om hon finge komma ned och hvila sig. Hon fick ett äkta »Wildiskt» svar — den släkten var känd för sin korthet i ordformer: »Midt i brådskan kommer du och vill hvila! Du anar icke, hur tokigt dina ord ljuda för mig; jag har en hel jäsande arbetshärd omkring mig, men välkommen i alla fall, du lilla vrångvända människa, och lär dig, hur lifvet ser ut.»

Att Margareta Wilde icke tog emot sin gäst vid stationen, förvånade knappast denna, det fanns i alla fall åkdon nere och körsvennen visste godt besked.

»Det är frun, som skall till Målet,» frågade han på sin breda skånska.

»Ja, till fröken Wilde. Hon är väl hemma?»

»Jaa men! Blomstermor är alltid hemma.»

»Kallar ni henne inte fröken Wilde?»

»Nej men gör vi ej, inte till dagligdags, då får hon heta Blomstermor, för hon gräver ju jämnt i sin trädgård.»

Den lilla stockholmsfrun hade aldrig förr åkt öfver så stora slätter, aldrig med blicken mått en så vid yta, och därför kunde hon ej heller förstå den känsla af famnande, vingstark glädje, som grep henne. Vinden, som här ej motades utaf några små förtretliga skogsdungar, rusade emot henne så yrande vårfrisk och mättad af dofter från fjärran skogar, från hafvet, hvilkets blåa strimma lyste längst bort vid syngränsen, och från luften. Den tog emot henne som ett i ystert jubel hälsande barn, fläktade på alla sidor likt en osynlig jättesolfjäder och fick hennes bleka kinder röda.

Så åkte de in i den gamla pilallén, det rasslade i bruna grenar, det knäppte som

okynniga skolpojksfingrar från de vridna, knotiga armarna; en flock svartglänsande skator höll konselj midt i solskenet och skrattade sig fördärfvade åt ett par glimmande buteljshärfvor, som någon vagabond slängt efter sig.

Målet låg helt nära hafvet. Stora ägor hade det visst icke, var bara en »liten lapp», tyckte de skånska magnaterna, en liten atom, men när Margareta Wilde hörde det, rätade hon upp sig och svarade: »För mig är den atomen den mäktigaste i universum, den har lärt mig inse, hur härligt det är att vara människa.»

I stort blått trädgårdsförkläde öfver en stoppad kofta, en sportmössa på hufvudet och gamla halfhandskar på händerna, tog hon emot sin gäst.

De gingo sandgården fram mot den låga byggnaden med sitt brutna tak och sin granisade förstugukvist.

»Är du trött,» frågade Margareta, så fort hennes främmande fått af sig ytterkläderna och intagit förfriskning.

»Å nej, märkvärdigt nog inte.»

»Jag skall väl i alla fall låta dig hvila litet. Om en stund kommer jag igen.»

Hon nickade och gick, rank och smärt, med hufvudet högburet och stegen låtta.

Den andra såg efter henne och sedan omkring sig i rummet, bonadt med skånska kläden, möbleradt med bänkar och massiva bord, ett bokskåp eller rättare hylla från golf till tak — man kunde väl förstå, att ej Margareta Wilde tålde glasörrar om sina skatter —, munkstolar och en fäll nära spisen. Vid alla tre fönstren och långt utåt golfvet stodo växter, palmer, ormbunkar, nerier, rosor och callor, och särskildt ompyssladt som en stackars lifstrött sjukling höjde sig ett rankt syrenträd med blekt lilafärgade blomklasar. Framför detta stannade den lilla stockholmskan i sällsamma tankar; hon stod där än, när Margareta Wilde inträdde:

»Så, det förstår du dig bäst på?»

»Ja, Blomstermor, jag gör det.»

»Du har redan hört mitt namn?»

»Ja — det är vackert, men — — —»

»Det är vackert utan men. Jag är stolt öfver mitt moderskall, må du tro. Hvar enda kvinna borde bli mor. Jag menar ha en moders intresse för något här i världen; att äga ett litet eget, lefvande barn är naturligtvis det största och heligaste moderskapet, men vi andra, som ej fått det högsta, behöfva icke ändå genomgå andlig svältkur.» Hon hukade sig ned bredvid syrenen och fortsatte: »Vet du, hela vintern har jag försökt att drifva den, jag har trott mig vårda den rätt, men när den borde blomma, kom den bara istället med några hektiskt gröna blad. Det gjorde mig så ondt, att jag kunde ha gråtit.»

»Är du så känslig, Margareta?»

»Hm, det trodde du inte! Ja, knappt jag själf heller; det är mina blommor, som lärt mig det. Alla kvinnor ha modersinstinkten, men först när vi bli mödrar, väckes själen i den. Nu med syrenen här! Den var som mitt sjukaste barn, en liten trött ande, som inte ville fatta lifvets verklighet. Jag grubblade den gången mycket öfver rätt och orätt. Skulle den få dö ut i frid, eftersom den ej ville trifvas omplanterad, eller skulle jag locka fram lifsmöjligheterna i den? Den kunde aldrig själf bli lycklig, det visste jag, men kunde den kanske lära andra, att ock genom lidandet bär vägen till blomning? Och jag tror, att jag handlade rätt, när jag lät mitt barn lefva. Nu doftar den till och med. I morgon skall

jag skicka den till en ung flicka, som mist sin käraste lyckodrom.»

Det var så underligt, att höra Margareta Wilde tala så vekt. Den andra såg häpen på henne.

»Du är förändrad,» sade hon.

»Ja visst, skulle jag inte blifvit det här i mitt älskade, fagra Skåne, du förstår inte dess natur, du, men vänta, den fångar dig nog. Sätt på dig och följ med mig ut. Först ner till hafvet. Det, tycker jag, är alla slätters slätt, och jag kan aldrig se mig trött på dess oändlighet.»

De gingo genom en park af terrassformigt växande furu- och löfskog; det var mjuk mossor under deras fötter och den främmande märkte, hur Margareta såg ned, som letade hon efter något på skogens oskurna sammet.

»Hvad ser du efter?»

»Tror du, att du går öfver lefvande väsen här?»

»Här?»

»Ja, du,» Margareta skrattade, »bäst det är, kan du möjligen få se ett litet praktfullt orchidéehufvud sticka upp. De äro mina älsklingsbarn. Tänk du, två år kunna de ligga i jorden, trampas på, kanske glömmas, och så ett tu tre sticka upp som en dold rikedom. Så okulligt är lifvet, det tänker jag ofta på, och därför går jag aldrig tungt; det är bittert att förtrampa.»

Nere vid hafvet, på den torra fina sanden, varm af solen, lade de sig.

»Tycker du nu, det är så mycket rättare att hålla af blommor än af människor,» frågade den unga stockholmskan, när Margareta länge entusiastiskt talat om sina blomsterodlingar.

»Nej, inte rättare,» svarade Margareta långsamt, »men genom mina blommors själslif har jag kunnat tränga djupare in i människornas. Du må kalla det en underlig, bakvänd väg, om du så vill; jag är glad, att jag funnit den. Sjuk var jag till tankar och sinne, när jag flyttade hit, trött på människor och deras strider. Jag ville dem ingenting då; nu har jag fått ögonen öppna för så mycket. Jag har följt ett frö eller en planta från dess nedläggande i jorden, genom knoppnings- och blomnings-tiden fram till vissningsperioden, och för hvarje nytt utvecklingsskede har jag gjort mina jämförelser med annat lefvande, och så småningom har jag fått kärlek till allt. Jag kan inte förklara mig riktigt, jag vet det. Ord har jag haft så föga användning för, men när du gått här några dagar och sett på hvarenda buske, hvarenda liten blomknopp och på de gamla träden med sina hundra år på nacken, skall du förstå mig.»

Den andra satt tyst och såg mot de glittrande solstänkta vägorna — och så åter på Margareta.

»Jag tror jag förstår dig redan,» sade hon med sin mjuka, trötta röst. »Du hör till dem, som inte nöjas, förrän de fått ut någon mening med sin tillvaro.»

»Dit borde alla tänkande varelser höra,» svarade Margareta lugnt, »och jag tror, att den som söker, han finner.»

»Icke alltid, Margareta.»

»Nej, därför att så många stänga sig inne eller slött gå de tilltrampade vägarna. Lifvet är en allmänning, men dess rätta brukande är hvar enskilds sak, det glömma de flesta.»

VEGADAGEN. ETT TJUGUÅRS-MINNE.

Den 24 APRIL 1880 var en stor märkesdag i den svenska polarforskningens häfder, ty då inlöpte Vega med den Norden-skiöldska polarexpeditionen ombord i Stockholms hamn, efter att ha fullbordat en färd, som ännu står ensam i navigationens och de vetenskapliga forskningsresornas historia, nämligen Asiens kringsegling. Nu den 24 april blir det alltså 20 år, sedan denna minnesvärda hemkomst ägde rum.

Det var den 22 juni 1878, som Vega löpte ut från Karlskrona redd för att börja sin märkliga seglats. Med oro, men äfven med ett fast hopp om gynnsamt resultat följde den svenska nationen i sina tankar de djärfva resenärerna. Den frejdade vetenskapsmannen, professor A. E. Nordenskiöld, hade ju genom sina föregående resor i polartrakterna visat, att han, om någon, vore mannen att vidga forskningens landvinningar i dessa trakter, där ännu ingen pejlat djup eller brutit väg. Och vid sin sida ägde han i Louis Palander en framstående navigatör, som oförfärdt skulle leda Vegas köl genom isbanden, utan att tveka eller förtröttsas.

Efter en exempellöst lycklig färd nådde Vega den 19 augusti 1878 Kap Tsjeljuskin, som kringseglades.

Det var första gången något fartyg passerade denna den gamla världens nordligaste udde. Den 6 september kringseglades Kap Tjelagskoi. Därmed hade man hunnit öfver den del af passagen, som ansetts äfventyrligast, och det med en nästan oväntad lätthet. Nu skulle återstoden af vägen vara lätt att passera, beräknade man. Men just på andra sidan Kap Tjelagskoi började resans motgångar. Drifis, som blef allt svårare att forcera, mötte, och den 28 september bands Vega så fast af isbojorna, att någon utsikt att komma vidare ej förefanns. Vegas män måste foga sig i att bygga vinterbo, och detta efter att hafva tillryggalagt 3 880 mil utefter gamla världens nordkust och befinna sig så godt som i sikte af ett farvatten, hvilket, efter hvad erfarenheten visat, plägar vara navigabelt vid en ännu längre framskriden årstid.

Under de månader, som nu följde, visste världen intet om den svenska polarexpeditionens öde. Åt stämningen i Sverige under dessa väntanstider gaf en af våra talangfullaste lyriska skalder, V. E. Öman, ett synnerligt vackert uttryck i en dikt till den frejdade polarforskarens maka, fru Anna Nordenskiöld, och som i Publicistklubbens minnesblad »Nordostpassagen» ägnades henne vid Vegas hitkomst. Skalden säger där bland annat:

Med hjärtan klappande af oro
vi följde Vegas dunkla färd.
I tanken med vi alla voro
långt borta i en okänd värld.
Vi pejlade i natt och tjocka,
Vi lyssnade till vågens tjut.
Vi sågo isar tätt sig skocka,
men ingen väg att komma ut.

Än hopp, än fruktan så vi kände,
till dess det glada budskap kom,
det vingade, som allting vände
i fröjd och segerstolthet om.
Men våra känslor, ack, hur matta
mot dina, hjältens ädla vi!
Du ensam kunde djupet fatta
af denna strid på död och lif.

Dig skall man därför troget minnas
uppå triumfens sköna dag.
Af dessa kransar, som ej vinnas
med stora dåd, men hjärtelag,
åt dig den fagraste vi ärna,



A. E. NORDENSKIÖLD. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

du maka och du mor, som satt och blickade mot polens stjärna så mången lång och enslig natt.

Den 18 juli 1879 slog befrielsens timme för Vega, som då, efter nio månaders och tjugudagars farlig instängning, lämnade isen bakom sig och ångade mot Beringsund. Söndagen den 20 juli kl. 11 förmiddagen passerades Ostkap under brakande kanonsalut från Vegas däck, medan flaggdukar vajade från fartygets alla toppar; och därefter vidtog den af trenne världsdela lysande hyllningar kännetecknade hemfärden, som erhöi sin ej mindre lysande avslutning i Stockholm den 24 april 1880.

Hvarje bildad skandinav och finne känner ju i hufvudsak Nordenskiölds stora betydelse som vetenskapsman, känner med stolthet, att han är en lärd, som åtnjuter alla civiliserade nationers odelade beundran för sina vetenskapliga bedrifter, af hvilka framstår som den största hans planläggande och utförande af Vegas världsberömda färd.

Det i dagsnumret meddelade porträttet af den store polarfararen är nytaget särskildt för Iduns räkning och framställer Nordenskiöld så att säga i hans vetenskapliga högkvarter, då bilden är tagen uppe i Kungl. Vetenskapsakademins välbekanta byggnad vid Drottninggatan. Det bakom honom synliga stenblocket är den stora meteorit, som af N. 1870 upptäcktes och hitfördes från Grönland.

Vegas djärfve befälhafvare, numera kommandören vid k. flottan, A. A. L. Palander af Vega, har tillförene såsom officer deltagit i åtskilliga expeditioner med kronans fartyg och i denna egenskap befarit olika haf. År 1860 medföljde han ångfartyget Sofia till Spetsbergen, och 1872—73 var han chef å ångaren Polhem under den välkända expeditionen till Spetsbergen och Norra Ishafvet. Men sin berömmelse vann äfven han å Vegas däck.

Därför gällde hyllningsjublet också honom, när Vega den minnesrika aprilaftonen 1880 sakta gled upp på Stockholms ström, i skimret från tusen sinom tusen prakteldar — just så som vi efter en samtida akvarell här invid återgifvit det — medan Sveriges konung och folk bjödo den ärorika expeditionen ett varmt: välkommen åter till fosterjorden!

HOS PROSTEN PÅ ÖR.

DET ÄR NU MER än 10 år, sedan den, som skrifver dessa rader, gjorde ett besök i Örs prostgård, där hittills varande seniorn bland Sveriges präster, filosofie och teologie doktorn m. m., Olof Fryxell, sedan flere decennier tillbaka bodde och utöfvade sin verksamhet. »Han var ren gammal då,» men obruten och kärnfrisk samt varmt intresserad för allt — främst för allt, hvad som rörde hans vidsträckt pastorat, ett af de största i Karlstads stift.

Det var en trettondedag, just den dag, på hvilken man brukade göra uppvakning hos »prostens på Ör». Släde efter släde ilade upp för den af högstammiga popplar, åldriga lindar och storkronade lönnar kantade allé, som från allmänna landsvägen förbi kyrkan leder upp till den på en höjd invid den lilla vackra Örsjön liggande prostgården.

Redan på trappan välkomnades gästerna af sönerna och dottern i huset på gammaldags älskvärdt och hjärtligt sätt, och sedan man »pålsat af sig», bar det in i den stora, rikt upplysta salen, där man frambar sin vördnad och sina nyårsönskningar till prosten och prostinnan.

De båda bildade en i ögonen fallande kontrast: han lugnet personifieradt, hon rörligheten själf. Han satt mestadels stilla i sin länstol, samtalande än med den ene, än med den andre af sina många gäster, hon ilade hit och dit i de stora rummen, hade ett

vänligt ord för alla och öfvervakade allt. Men i ett afseende voro de hvarandra så lika: i oförställd, hjärtevärmmande vänlighet. De behöfde ej tillgripa frasen: »Var som hemma här! Man kände sig helt enkelt som hemma nästan från första ögonblicket.

Då kaffet druckits samt damerna serverats vin och herrarne punsch af prostinnans egen berömda tillverkning, satte en af damerna sig till pianot.

Jaså, nu börjar musiken, tänkte jag och drog mig diskret in i ett annat rum, ty s. k. sällskapsmusik erfar jag mera sällan någon större njutning utaf. Men — det blef en munter vals, och hvem tror ni öppnade balen? Jo, »gamle prosten» själf. Han dansade verkligen, om man nu skall kalla det för dans, ty han tog några långsamma steg ett hvarf rundt kring salen med suveränt förakt för allt, hvad takt och sådant där heter.

Men han hade gifvit signalen, och vi unga voro icke sena att följa exemplet. Vals, polka, hambo och långdanser gingo med sprudlande lif. Under tiden satt doktorn, som han äfven kallades, i sin länstol och log sitt blida löje eller småpratade med några af de äldre. Han gladdes med dem som glada voro. Så fick man under en paus i dansen höra musik och sång. Pastorsadjunkten, numera komminister i Göteborg, samt en mycket framstående bassångare, sjöngo »Du gamla, du friska, du fjällhöga Nord», så att det dånade i de gammaldags, låga rummen, samt »portervisan» på ett sätt, som skulle vunnit själfva Pelle Janzons bifall.

Vackra visor äro icke långa, heter det, och vid 9-tiden på aftonen afblästes balen. Prosten förkunnade, att bordet skulle dukas. Vi drogo oss tillbaka till smårummen och roade oss med hvarjehanda lekar.

Efter supén småpratades en stund, men strax efter kl. 10 samlades alla i den stora salen. Aftonbönen skulle läsas, innan prosten tog farväl af sina gäster och gick till hvila. Det blef en andaktsstund, som jag sent eller aldrig skall glömma, ehuru jag till att börja med kände mig något förvånad.

Gästerna hade samlats i en vid cirkel med prostens och hans familj till medelpunkt. Adjunkten slog upp den stora psalmboken och läste med klangfull stämma en — morgonpsalm, fast det var sent på kvällen. Detta var orsaken till min förvåning. Men jag fick förklaringen efteråt. Såväl vid morgon- som kvällsandakten lästes en psalm, ett kapitel ur bibeln samt Fader vår och Välsignelsen. Psalmerna såväl som bibelkapitlen lästes i ordning efter hvar-



OLOF FRYXELL.



Dahlöf foto.

LOUIS PALANDER.



ETT 20-ÅRS MINNE: VEGAS HÖGTIDLIGA MOTTAGANDE I STOCKHOLM DEN 24 APRIL 1880. EFTER EN AKVARELL AF O. A. MANKELL.

andra, utan hänsyn till några yttre omständigheter. Ordning i allt var, eller borde kunnat vara, prosten Fryxells valspråk.

Efter psalmen följde sålunda ett bibelkapitel. När detta var läst, bad gamle prosten själf Herrans bön samt uttalade till sist välsignelsen. Därvid reste han sig och utsträckte välsignande sina händer öfver våra djupt böjda hufvuden. Hans fasta, klara, af djup öfvertygelse burna stämma, hans vörndsvärda utseende, allt förenade sig till att göra ett djupt intryck, på samma gång som en underbar känsla af frid intog själen. Man tyckte sig nästan påtagligen förnimma sanningen af orden: »Hvar två eller tre äro församlade i mitt namn, där är jag midt ibland dem». Omedelbart efter aftonbönens slut, tog prosten godnatt samt begaf sig till sitt rum. Och snart sutto vi ånyo i våra slädar på färd mot hemmen.

* * *

I dessa dagar har liemannen gästade Örs gamla prostgård. Den vördade kyrkoherden, teol. och fil. dr Olof Fryxell, har efter en 94-årig lefnad för alltid lagt sitt hvita hufvud till ro.

Broder till den bekante historieförskrifvaren Anders Fryxell, föddes Olof Fryxell den 24 september 1806 i Edsleskogs prästgård i Dalsland. Han blef student 1825 och prästvigdes 1831. Olof Fryxell var från 1832 under en följd af år lärare vid åtskilliga flickskolor i Stockholm och 1840—55 föreståndare för Wallinska flickskolan härstädes. År 1853 blef Fryxell, som under tiden tagit graden, kyrkoherde i Skeppsholms församling i Stockholm, år 1862 förordnades han till kontraktsprost öfver Södra Dals kontrakt.

Såsom vitter författare uppträdde F. redan 1827 med ett häfte dikter och vann Svenska akademis pris för dikterna: »De bergtagna» (1832), »Slaget vid Brunkeberg» (1834) och »Brävalla slag» (1845). F. har dessutom utgifvit en del andra diktsamlingar äfvensom politiska uppsatser och afhandlingar.

Ända till sitt 90:e år bibehöll han

själskrafterna i ovanlig grad och kunde utföra altartjänsten i kyrkan. Då han ej kunde se i handboken, hade han lärt sig den nya ritualen utantill. Efter makans fränfalle i fjol började krafterna allt mera aftaga, tills döden kom och lugnt och stilla släckte lifsgnistan.

Dr Fryxell var sedan 1849 gift med Lovisa Aquilina Charlotta Tideström. Han sörjes närmast af son, dotter, måg och barnbarn samt brorsdöttrarna Eva och Matilda, bosatta i hufvudstaden.

STYRBJÖRN.

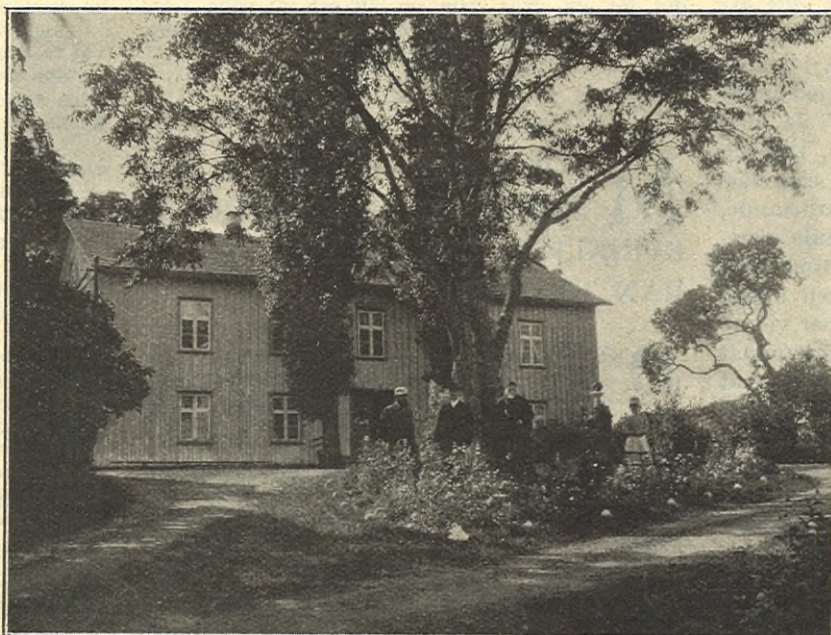
KAMRATEN är vårt lands förnämsta ungdomstidning. Pris för helt år endast 3 kronor.

PRAKTISK VÄLGÖRENHET. NÄGOT OM »F. V. O.» OCH DESS TIOÅRIGA VERKSAMHET.

BETYDELSEN AF bokstäfverna F. V. O. torde vara känd af de flesta; men alltför många bland oss äro nog fullständigt okunniga om arten och vikten af den verksamhet, *Föreningen för välgörenhetens ordnande* utöfvat under det nyss tilländalupna första decenniet af sin tillvaro. Och hvad värre är: ej så få ha gjort sig skyldiga till det förkastliga tilltaget att, i sin ovetenhet om föreningen, bilda sig själfva och bibringa andra ett omdöme, hvars grundlöshet vid en verklig undersökning klart framträder.

F. V. O. bildades i syfte att »motarbete tiggeriet med dess fördärfliga följder och sammanföra och ordna alla tillgängliga krafter för att genom enigt, planmässigt arbete verkligt höja de hjälpbehöfvandes hela ställning». Behovet af en dylik förening gjorde sig vid tiden för dess uppkomst starkt gällande, och F. V. O. vann också genast stor anslutning. Betydande och smärre summor offrades ju dagligen och stundligen för att afhjälpa nöd och elände; men resultatet visade sig så ytterst nedslående — nöden och tiggeriet blott utbredde sig alltmera. Det var därför med glädje och tacksamhet man mottog ett erbjudande att söka bringa ljus och reda i den till utseendet alldeles hopplösa situationen.

Har då F. V. O. lyckats göra detta, och har den förverkligat



ÖRS PROSTGÅRD.

de förhoppningar, man med rätta ställt till dem-samma?

Om man betänker, hur ouppfostrade både den hjälpsökande och den gifvande allmänheten voro på området för F. V. O:s verksamhet, hur främmande själfva dess grundprincip — att undersöka först och understödja sedan, i fall ett *varaktigt* upphjälpande anses möjligt — var och ännu är för ett stort antal personer samt hur dess arbete genom oförstånd och tanklöshet tidt och ofta omintetgöres, så tvekar man ej att besvara den ofvan framställda frågan med ett obetingadt ja. Man stannar i beundran inför den sega ihärdighet, den oberördhet af opinionens kastvindar och det absoluta fasthållande vid det föresatta målet, föreningen ådagalagt, samt för de resultat den uppnått.

Jag nämnde nyss de förhoppningar, man har rätt att ställa till F. V. O. Det har nämligen sagts, att den gäcker så mångens hopp, både hjälpbehöfvandes och gifvares. Det torde vara skäl undersöka, i hvad mån detta är med verkligheten öfverensstämmande. Ja, sant är, att föreningen gör lifvet surt för alla yrkes-tiggare, att den, hvar den kommer åt, obarmhärtigt afslöjar dem, som genom lättja och bedrägerier af allehanda slag draga växlar på barmhärtiga människors lättrogenhet, sant är att den gjort till en lifssak att ge dödsstöten åt särskildt barnatiggeriet, och sant är, att den vägrar allt bistånd till att hålla en människa kvar i det sorgliga läge, hvori hon befinner sig, i stället för att hjälpa henne därur. Och hvad en stor del gifvare beträffar, rycker föreningen så att säga grunden undan deras fötter. Den gisslar obarmhärtigt det *tanklösa, otillräckliga* gifvandet, detta, som har till hufvudmotiv *smekandet af gifvarens egen känsla*; den söker oupphörligt inskräpa, hur »välgörenheten har en större och ädlare uppgift än att flytta slanten öfver från den rikes pung till den fattiges hand». F. V. O. säger oss, hur det ej är nog att vilja en medmänniskas väl på ett tomt, *självviskt* sätt, med en oreflekterad känsla; den gifver mången gång åt det, som vi kalla barmhärtighet, dess rätta namn — obarmhärtighet, och den har krossat den illusionen, att samvetets röst om hvad bättre lot-tade samhällsmedlemmar äro skyldiga de nödlidande kan tystas genom en slant, gifven då och då åt första bästa tiggare.

Det är således sant, att F. V. O. kommer många förhoppningar på skam. Men äro dessa af det slag, att man har rätt att ställa dem till en förening med F. V. O:s ändamål; har man ens under någon förevändning rätt att önska deras uppfyllande?

Men hvad har då F. V. O. gifvit i stället för de gäckade förhoppningarna eller med andra ord, hvad har den faktiskt uträttat? Jo, den har skaffat hjälp i form af arbete, lån och direkta gåfvor till tusentals individer, som därigenom satts i stånd att blifva arbetande, nyttiga, af andras allmosor beroende samhällsmedlemmar. (De af F. V. O. förmedlade understöden under de gångna tio åren uppgå till omkring 324,000 kronor.) Den har vidare räddat hundratals barn undan i ett eller annat afseende usla hems inflytande och utackorderat dem i goda hem, företrädesvis i landsorten; den har i sitt barnhärberge vårdat i medeltal 40 barn årligen. Åt mången i lifvets skola utarbetad stackars åldring har F. V. O. beredt en bekymmerfri tillvaro och skaffat fattiga sjuklingar tillfälle att under en tid i stärkande landluft återhämta krafter till sin hårda kamp för tillvaron. F. V. O. har satt sig i förbindelse med fattigvårdsinstitutionen, hvarigenom ömsesidiga upplysningar om hjälp-sökande erhållas, lämnat bidrag till uppförande

af sunda, billiga arbetarebostäder samt i ett register, innehållande öfver 10,000 handlingar, samlat upplysningar angående lika många familjer, representerande ett antal af omkring 50,000 individer.

Ej minst betydelsefull och för kommande generationer kanske den mest betydelsefulla är den uppfostrande verksamhet, F. V. O. i ord och exempel oafslutligt utöfvat. Vi kunna ej längre säga: »Jag har ej råd att idka välgörenhet», ty vi ha fått veta, att den förnämsta välgörenheten består i det *personliga kärleksarbetet*, i den verksamhet, som går ut på att »göra hjälparen öfverflödig». (Bristen på dylika *vårdare*, som i kärleksfull omtanke leda den hulpnes första stapplande steg på vägen till ett lif i arbete, mod och förtröstan gör sig vid F. V. O:s arbete mycket kännbar.) Och hur förhåller det sig i själfva verket mången gång med den s. k. ekonomiska oförmågan att hjälpa? Räkna ihop alla de slantar du på måfå slungar ut som allmosor; kanske de tillsammanlagda skulle räcka till att *varaktigt* hjälpa en *verkligt* nödlidande. Känner du ej någon sådan själf, så vänd dig till F. V. O.; där känna de många, å, så alltför många! Det torde nämligen behöfva påpekas, att F. V. O:s hufvuduppgift är att *ordna, planlägga och leda välgörenhetsarbetet*, ej att själf utföra det. I detta sammanhang vill jag nämna, att flertalet af de till föreningen donerade medlen äro af donator bestämda för särskilda, af honom angifna ändamål och ej af F. V. O. fritt disponeras.

Inom ramen af en liten uppsats som denna är det ej möjligt att på ett uttömmande sätt skildra F. V. O. Jag har endast kunnat angifva några synpunkter. De för denna betydelsefulla verksamhet intresserade hänvisar jag till F. V. O:s centralbyrå och till de af föreningen utgifna årsberättelserna, broschyrer och meddelanden af olika slag. Försök där att få reda på, hur särskildt de penningar, den förmåga och den tid du har att offra, bäst skola kunna tillgodogöras, så att de blifva till *verkligt* nytta för de nödlidande inom ditt eget samhälle och därigenom ytterst för vårt älskade gamla Sverige!

GURLI LINDER.

RESESÄSONEN är nu inne. För dem, som ärna sig ut på resa, torde därför den ovanligt rika och omfattande priskurant-annons från firman Joseph Leja öfver reseffekter m. m. m., som återfinnes i veckans nummer, varda synnerligt välkomna. Efter dess rikt illustrerade innehåll bör det för en hvar vara en lätt sak att välja, hvad som passar honom eller henne bäst för den stundande vår- och sommarsäsongen.

MEKANISKA DOCKOR. EN SKILDNING UR STOCKHOLMS KVINNLIGA AFFÄRSVÄRLD AF VIRAN TESTOR.

DET VAR EN lördagsmorgon i början af december. Från den jämnrå himmelen dansade snöflingorna sparsamt och melankoliskt för att, väl nedkomna, genomgå en fullständig metamorfos. Ty i stället för det hvita, skimrande snötäcke de bort bilda, utbredde sig en gråsvart välling, hvilken Stockholms renhållningskarlar med långa, energiska soptag från trottoarerna föste ned i rännsternarne.

I detta sitt vällofliga förehavande hindrades de dock allt som oftast af de trafikanter, som, hellre än att gifva sig ut på gatornas opejlade djup, riskerade den släng af kvasten, hvarmed promenerande på trottoaren hotades. Och trots den tidiga timmen vimlade det af promenerande; särskildt på de stora affärgatorna, t. ex. Drottninggatan. Brådtom

tycktes de också ha, som gällde det att gå i kapp med tiden. Det var skolbarn och lärare, men hufvudsakligen alla Mercurii tjänsteandar, från springflikan med sitt flottiga smörgåspaket till den välmående kontorschefen i päls och hög, skinande hatt. Alla åldrar och kön i alla förmögenhetsvillkor syntes vara representerade.

Om hörnet vid Fredsgatan svänger just nu en ung, sorgklädd flicka. Hon är af medellängd, men den vida regnkappan döljer figuren.

Ansiktet är smalt och fint, och de mörka ögonen afspegla ett visst nyfiket intresse, hvilket delas mellan skyltningarna i fönstren och lifvet rundt omkring henne. Tämligen makligt går hon Drottninggatan uppåt, då hon plötsligt hejdas af, att någon från motsatta sidan ropar hennes namn.

Hon nickar gladt igenkännande åt den lilla damen, som står och vinkar, och, lyftande kjolarna högt, klifver hon i snöslasket öfver gatan.

»God morgon, lilla fröken Erikson,» hälsar hon. Dialekten med det skorrande r'et förråder genast Lisa Rhödins stamort. Ja, det vill säga här i Stockholm frågas henne ständigt: »Fröken är ju skånska?» men i Skåne skulle en och hvar kunna taga på sin ed, att det är i Småland hennes vagga stått, och så var också förhållandet.

»Vi få allt raska på litet,» säger fröken Erikson med en blick på urmakarens skyltklocka, hvars långa spindelbenslika visare närma sig den romerska åttan.

»Är det så noga med minuterna då?»

»Ja, för all del, experimentera inte med det! Jag råkade en morgon försofva mig och kom fem minuter för sent till affären. Gud, hvad grosshandlaren grälade! Och han kom till och med med några häntydningar så smutsiga och simpla, att jag satt och grät i smyg hela förmiddagen.»

»Hur vågade han?» Lisa Rhödins ansikte uttryckte den djupaste indignation. »Jag skulle gått min väg genast, om han vågat förolämpa mig.»

Betty Erikson ryckte lätt på axlarna.

»Det är inte så lätt att ställa sig utan en bra plats heller. Och för resten är det klokast att låta alla obehagligheter beröra en så litet som möjligt. Så länge man måste vara beroende, måste man ju också böja sig.»

Lisa Rhödin såg ej ut att dela denna sunda filosofi, men resonemanget afbröts, då de båda damerna veko af in på en tvärgata och genom en stor inkörsport gjorde sin entré på en med pack-låtar och kärror belamrad gård. I ett hörn af denna var en låg stentrappa, framför hvilken fem damer stodo i lifligt samspråk.

»Morgens,» hälsade fröken Erikson ogeneradt, under det Lisa Rhödin mera artigt och främmande gjorde sin hälsning.

Hon hade endast en vecka varit elev i grosshandlar Denckerts stora modeaffär och kände sig ännu ej »varm i kläderna».

»Ni ska' få se, att Majken kommer för sent i dag igen,» spådde kassörskan, fröken Sandin, en tämligen storväxt och ej så alldeles ung dam.

»Ja hon är då omöjlig,» inföll Kerstin Strömberg, en liten, söt blondin. »Kommer inte Majken en halftimme för tidigt, så kan man vara viss på, att hon kommer för sent. Precis kommer hon då aldrig.»

I detsamma började klockan i Klara kyrka slå, och just som sista slaget förtonat, uppenbarade sig i den stora porten grosshandlar Denckerts imponerande gestalt.

Med värdig hållning närmade han sig gruppen vid trappan.

Sju par knän veko sig till en hälsning, som af »den store» besvarades med en handrörelse, uttryckande ungefär:

»Äh, för all del, mina damer, besvära er inte,» eller något dylikt.

Samtidigt gled hans blick tung och sökande öfver dem.

»Hedén är inte kommen, ser jag.» (Han nämnde alltid sin personal vid efternamnen och som tilltalsord brukade han endast »hon»). »Det ska' bli slut på det här förbaskade sölet. Vill hon inte passa på tiden, skall jag nog förpassa henne härifrån.» Besjälad af dessa fromma tankar, skred han upp för de få trappstegen och öppnade bakvägen till butiken för sina biträden. Inkomna i tamburen, som egentligen var en afbalkning af själfva butiken och hvars ena långvägg nästan helt upptogs af det stora, etsade fönstret, började flickorna taga af sig ytterplaggen och på en bred, omålad hylla radades upp sju små, mystiska paket. De voro karaktäristiska nog, dessa små paket. Där låg Lisa Rhödins, litet och omsorgsfullt inlindadt i hvitt papper. Betty Eriksons i brunt omslagspapper, men med flottiga fläckar, som skvallrade om innehållet, och så alla de öfrigas i växlande formationer.

I ett nu rycktes dörren upp och in kom en blosande röd, ung flicka. Kappan hade hon uppknäppt och hatten var skjuten på nacken, så att det burriga

Alla förbrukare af koncentrerade munvatten!
pröfven vår nya

Extra koncentrerade

ASEPTOL

å 2 kronor per flaska; verksamaste antisepticum; oskadlig; särdeles angenäm, kylande smak; drygast, i längden billigast; mångsidigast nyttig.

S:t Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm.

håret stod som en sky kring det barnsligt runda, lifliga ansiktet.

»Puuh! Mina kära ni, hvad jag har sprungit,» började hon flåsande, »precis som en kapplöpningshäst i hinderridt, och ändå lyckades jag inte klara alla kvastkäppar. Se här!» och hon höll ut sin kjol, som på framvåden var våt och smutsig.

Grosshandlar'n stod i dörröppningen och hörde på, men nu spände han ut bröstet och höjde olycksbådande ögonbrynen.

»Hedén är så god och passar på tiden, och så får jag undanbedja mig hennes slams, så länge hon är i min affär,» utlät han sig med obeskriflig tonvikt på hvarje stafvelse, hvarpå han återvände ut i butiken.

Majken Hedén slängde af sig hatt och kappa, burrade upp luggen framför spegeln och ökade samlingen på hyllan med ett stort och trassligt exemplar i tidningspapper. Sedan trädde hon ut i butiken, af det yttre att döma fullständigt oberörd af snubborna. —

Denckerts lokal var stor och delad i två våningar. I den nedre såldes band, spetsar och monteringsartiklar samt solfjädrar, snörlif etc.

Innanför disken residerade Majken, den näpna Kerstin Strömberg och, sedan ett par dagar tillbaka, en lång, skranglig flicka, som ständigt tycktes gå i vägen för sig själf och hvars dopnamn »Juno» var den mest blodiga ironi, som någonsin träffat en »Pettersson».

Juno Pettersson hade redan första morgonen börjat sina malheur.

Bakifrån stödande sig mot disken, var hon lifligt upptagen af att läsa de olika etiketterna på kartongerna från fack till fack. Emellertid var en utuggning gjord i samma disk, och i denna utuggning tronade fröken Sandin på en högben stol, skötande kassan för dagen. Upptagen som fröken Juno var af sina studier, glömde hon alldeles bort detta förhållande och ihågkom det först, då hon med både stol och kassörska tumlade om på golvet.

Det såg hemskt ut att börja med i ett kaos af sprattlande armar och ben; men sedan de båda damerna samlat sig och funnit, att endast stolen blifvit lemlästad, upplöste sig det hela i skrattsalvor. Ja, detta var endast nr 1, ty fröken Junos rörelser voro oftast lika fördärbringande som oberäknliga.

I öfre våningen inrymdes arbetsrummet, där Betty Erikson och en tystlåten, flitig flicka, fröken Myhr (af kamraterna omdöpt till myran) tjänstgjorde som modister. En tämligen till åren kommen dam med respektabelt utseende och ytterst förbindligt sätt stod för försäljningen af hattarna, och Lisa Rhodin hade också fått sin verksamhet förlagd till »öfverhuset», som denna lokal skämtsamt kallades. —

Lördagsmorgnarna voro alltid heta för »dem där nere». Majken och Kerstin hade hvar sitt stora fönster att montera och voro som bäst i färd med att polera glasrutorna, då hr Denckert vände sig till Majken med frågan, hvarmed hon i dag ämnade skylta.

»Med de nya sidenblusarne och garnityren,» kom svaret raskt.

»Jo, jo! Tacka tusan för det! Det sista förstås! Men det slipper hon, min kära Hedén. Här finnes minsann varor i tusental, utan att rifva fram det nyaste. Kom bara inte med varor, som vi exponerat förut, ty folk vill se nyheter och ha omväxling.» Efter att ha utsatt dessa visdomsfrön gick grosshandlar'n ut för att ta sin morgonrisp på sitt stamlocus.

»Gubbstut,» slängde Majken fram. Dock naturligtvis först sedan föremålet för detta smickrande epitet befann sig utom hörhåll.

»Inte det nya och inte det gamla! Jo, se'n kan han själf koka soppa på resten.» Efter denna lilla urladdning kom Majken i jämnvikt igen och började med hiskelig fart draperor och ordna i sitt fönster, för att sedan lämna detta halffärdigt, medan hon tog sig en pratstund med sin goda vän Kerstin.

»Kan du tänka dig, jag mötte Emil i morgse, och jag vill våga, att han gått och väntat på mig,» inledde hon samtalet i en låg, förtrolig ton, som kom Kerstin att släppa allt hvad hon hade för händer och ifrigt fråga: — »Hvad sa' han?»

»Äsch, han är så fånig så. Han tror visst, att man är till endast för hans privata del. Så frågade han, om han inte fick bjuda mamma och mig på nå'n slags matiné eller hvad det var i morgon, men jag sa', att då var jag bortbjuden af Otto Malm.»

»Men det är ju inte förrän på kvällen,» invände Kerstin.

»Ja, men jag hade inte lust i alla fall,» svarade Majken.

Kerstin tog sig en liten funderare och uttalade sig sedan mycket bestämdt:

»Vet du, Majken, du bär dig allt bra skamligt åt mot dem båda två,» sade hon. »Emil har det ju bra och kan gifva sig när som helst.»

»Jaa, men jag tycker allt mycket, mycket mer om Otto ändå,» inflickade Majken tankfullt.

»Nå, så bestäm dig för honom då!»

»Äh, han kan ju nått och jämnt försörja sig själf. Då kan jag lika gärna gå här och knoga i all min dar. Nej, får jag inte något bättre, så tar jag allt Emil, för då får jag det bra, och så är han så kär i mig.» Öfver Majkens ungdomsfriska ansikte lade sig ett drag af kall beräkning, hvilket man trodde främmande för hennes lifliga, impulsiva temperament. Hon föreföll som ett oberäknligt, men ändå älskvärdt barn; bortskämd och nyckfull, men fjärran från all list och förkonstling.

I denna otvungenhet, parad med lika portioner frimodighet och godt lynne, hade hon sina starka vapen, och vanan hade gjort henne segerviss ända till själfsvåld.

Betty Erikson undantagen, var Majken också hela personalens favorit, och ingen vågade heller behandla den fruktade principalen så som Majken Hedén. Men fröken Betty trodde sig för länge sedan ha genomskådat henne såsom varande en i hög grad själfvisk och slugt beräknande natur, och på denna sin uppfattning prutade hon inte ett uns. Huru som helst verkade dock Majken som en frisk fläkt, och en lång stund efter det hon lämnat Kerstin och återupptagit sin skyltning, satt väninnan försjunken i djupa funderingar öfver Majkens blifvande öden. —

Vid tiotiden voro skyltningarna undanstökade, och litet hvar hämtade sina frukostpaket. Majken intog en dominerande plats i tamburen, sittande på ett gammalt bord. Det tidningsfragment, hvilket tjänstgjort som omslag kring hennes smörgåsar, utbreddes hon på sitt knä och föreläste härur en hel del intressanta saker. Med tillhjälp af sin fantasi och med ledning af en eller annan notis i tidningen, improviserade hon nämligen diverse historier, som alla rörde sig om kamraterna och voro anspelningar på deras förhållanden. Skämtet var lifligt senteradt och skrattsalfvorna aflöste hvarandra tills ett varnande: »Hm, hm,» signalerades från kassörskan. Majken var den första, hvilken med oskyldig min trädde ut i butiken, därvid gnidande sig om munnen med näsduken, på det den inträdande principalen ej måtte fatta några misstankar. Ty personalen hade rättighet att i »det inre» förtära sin frukost, men de voro strängt förbjudna att därstädes idka »slams», som han kallade all privat konversation flickorna emellan.

Samtidigt med grosshandlar'n kom en del kunder, så att han också fick tillfälle att se, huru väl Majken skötte sig. Hon log och pratade och hade en förmåga att »vända kappan efter vinden», som var beundransvärd. Också lämnade kunderna henne alltid i den tron, att de gjort en lysande affär, och att fröken Majken för just *deras* skull nästan smått skinnat principalen. Denne å sin sida var minst lika belåten i sin fasta förvisning att, om någon blifvit skinnad, så inte var det han. —

(Forts.)

EN SVENSK BIRGITTINERNUNNA I TJUGONDE SEKLET. RESE- MINNE AF FANNY CEDERBLAD.



BIRGITTINERORDEN

hade jag, liksom helt säkert de flesta, tänkt mig för länge sedan utdöd, då jag under ett besök i Paris kom att läsa m:me de Flairguys lefnadsteckning öfver S:ta Birgitta. Till min förvåning erfor jag då, att birgittinerkloster finnas såväl i England som i Holland, Tyskland, Polen, Spanien och Sydamerika. Mitt intresse var väckt, och jag önskade lifligt besöka något af dem; de voro ju minnen från vårt lands medeltid. Klostret Maria Hart (»Marias hjärta») i Weert, beläget ett par timmars väg från Aachen och Düsseldorf, låg nästan i min väg, då jag skulle återvända till Sverige. Dit kunde



SOPHIA CHARLOTTA EHRENPOHL. EFTER FÖR IDUN
TAGEN FOTOGRAFI AF B. BRUGMAN, WEERT.

jag då lättast komma, och tack vare »le livret Chaix» fann jag vägen. Väl saknade jag kännedom om holländska språket, men kunde ju hoppas, att någon af systrarna talade ett annat språk därjämte. Också medförde jag vid min afresa från Paris tre olika rekommendationsbref, ett franskt, ett tyskt och ett på latin. Det sistnämnda, som var adresserat till klostrets bikt-fader, skulle i alla händelser förstås, och jag trodde mig sålunda beredd på alla eventualiteter.

Det var en vacker höstdag, jag ankom till Weert. Den lilla staden var, ehuru ganska oansenlig, nått och prydlig som de flesta holländska städer. Ej mindre än fem kloster funnos där. Det gällde att hitta det rätta. Af ett misstag kom jag först till ursulinerna, men slutligen träffade jag på birgittinerna. Hvad jag här såg motsvarade ej, hvad jag i fantasien tänkt mig; jag hade nämligen framför mig ett grått hus utan ornamenteringar, beläget vid en afsides gata. Det enda, som skilde det från de omgifvande byggnaderna, var de höga kyrkfönstren, som antydde befintligheten af ett kapell. Ej heller var det någon beslöjad nunna, som visade sig, då porten efter upprepede ringningar öppnades, utan helt enkelt en liten svartklädd tjänstflicka, som envist ruskade på hufvudet vid allt, hvad jag sade, och som själf talade ett språk, som jag ej förstod.

Denna början var ej uppmuntrande. Likväl lade jag hoppfullt mina rekommendationsbref i handen på henne, och med en nick försvann hon, sedan jag likväl dessförrinnan blifvit införd i en mörk, låg sal. Jag blef nu fullt öfvertygad om, att jag gått rätt. Rundt omkring på väggarna sutto gamla gravyrer, som framställde scener ur S:ta Birgittas lif, åtföljda af förklaringar på gammal svenska. Där var sålunda något af hemlandet, hvars minnen här tycktes hållas i ära. Midt för syntes



KLOSTRET MARIA HART I WEERT. (DEN MED TORNSPIRA FÖRSEDDA BYGGNADEN.)
EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF B. BRUGMAN.

i väggen ett gallerfönster, ej större än två rutors bredd. Detta var sålunda »vindögat», jag läst om. Här var förbindelsen mellan klostret och den yttre världen.

Jag stod fördjupad i betraktandet af en gammal målning, som föreställde en äldre kvinna på sin dödsbädd, förmodligen S:ta Birgitta, då jag plötsligt hörde en röst bakom mig. Och då jag vänder mig om, ser jag den gröna gardinen bakom gallret dragas åt sidan, och genom det mörka hårduksfönstret därinnanför skymta tvänne skugg-gestalter. Det är förmodligen birgittinunnor. Jag lyssnar till deras tal, och med förvåning märker jag, att jag mycket väl kan gissa mig till meningen af hvad de säga — ej hade jag trott, att holländskan var så lik vårt eget språk. Jag svarar på franska, men då afbryter mig plötsligt den ena nunnan. — Var det väl möjligt? Skulle jag stå inför en landsmaninna? —

Ja — så var det. Syster Marie-Catherine bar fordom ett svenskt namn: Sophia Charlotta Ehrenpohl. Blott en gång förut under sin tjuguariga vistelse i klostret hade hon talat svenska. Ej underligt då, att jag ej genast igenkände mitt modersmål. Huru stor var ej vår ömsesidiga glädje! Det lilla hårduksfönstret bakom gallret gick upp. Hon måste se mig för att lättare förstå sitt gamla kära, men nu nästan glömda modersmål.

Huru hade hon kommit till denna undan-gömda vrå? Till ett land, hvars språk och folk voro henne främmande? Må hon själf besvara detta i de enkla ord, hvarmed hon talar om sitt lif.

*

Charlotta Sophia Ehrenpohl föddes 1841 i Halmstad och var dotter till numera aflidne kaptenen Carl Adolf Ehrenpohl och hans maka Sophie Lagergren.

Hennes mor brukade berätta, huru hon kort efter barnets födelse plötsligt uppvaknat ur sömnen och med förvåning sett en beslöjad kvinna lutad öfver vaggan. Hon hade väckt sin man, och äfven han hade blifvit varse synen, som för honom blef sinnebild af hans mor. Men då barnet

sedermera hörde modern beskrifva det skyddande väsen, som bredt sin slöja öfver henne, ville hon däri tänka sig något högre, ja, den högsta af kvinnliga gestalter, Guds egen moder, och det blef henne en kär tanke att stå under hennes särskilda beskydd.

»Jag var ett vildt och fantastiskt barn, som gjorde mina goda, förståndiga föräldrar och lärare bekymmer,» säger hon själf. »Min bror var min lekkamrat, och det fanns ej ett berg eller träd för högt för oss att bestiga. Vårt berg, »Hökens kyrka», och den branta kullen »Prästhög» voro våra käraste lekplatser. Det förra har på sin topp en ruin af traktens första katolska kyrka, byggd af prästen Hök, hvilken sedan mördades af hedningarne och blef begravd i »Prästhög». På detta berg inbillade jag mig alltid se änglar och oftast trenne höga ljus.

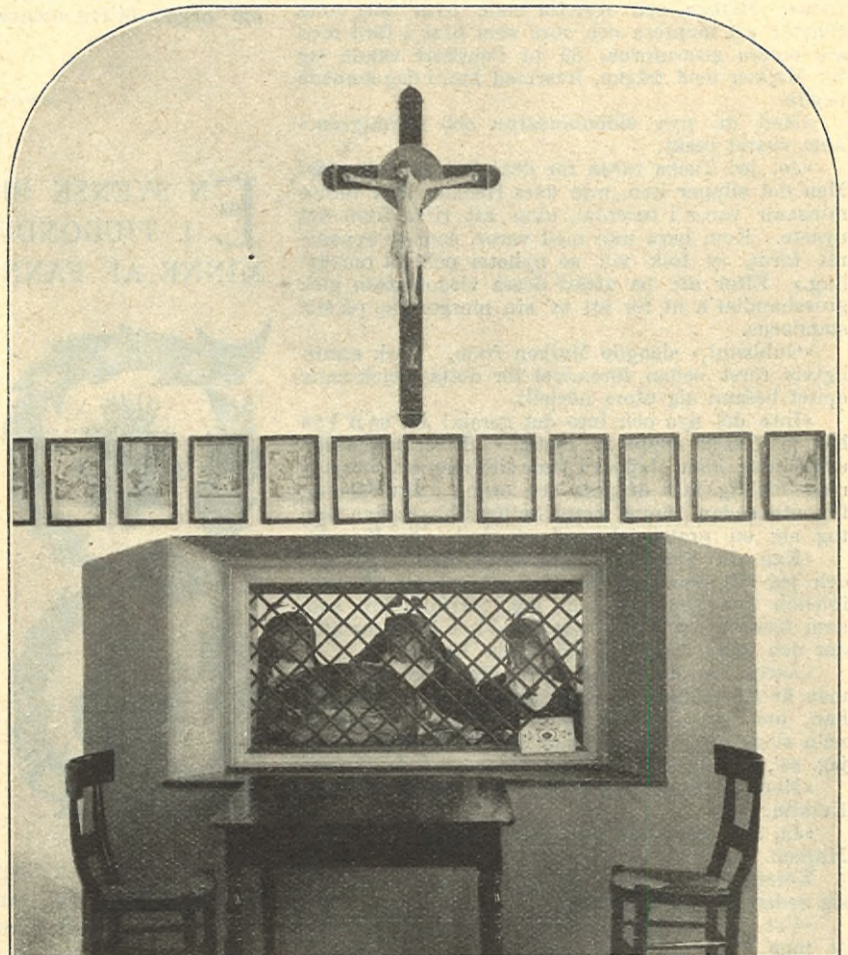
Vid åtta års ålder kom jag till helpension i Växiö, och där hörde jag S:t Sigfrids legend. Aldrig glömer jag Helgeån, där efter hvad man sade, tre hufvuden dyka upp ur vattnet S:t Sigfridsnatten och blifva synbara en viss tid vid den spång, som leder öfver ån vid Husaby klosterruiner. Då jag återvände hem till ferierna, hade jag genom föreställningar i skolan fått smak för tableaux vivants och för att spela proverb. Huru ofta framställde vi ej på detta sätt klosterscener: en novis, som upptogs af abbedissan, eller en novis,

på hvilken håret afklippes o. s. v. Mina forna lekkamrater skola finna det eget nog, då de tänka på sin vän i klostret.

Mina fantasier torde till stor del hafva härledd sig från min slumrande böjelse för målning. Af min far fick jag mången knäpp på fingrarna för mina små skizzer på hans papper och skrifbord. Han gaf mig den första undervisningen i linearteckning. Mamma lärde mig att knyppla vadstenaspetsar. Under det att min far var borta på en världsomsegling, som tog tre år, vistades vi fyra barn med mamma i Skara i skötet af hennes familj. Det var nära, att mina goda tanter och onklar då i grund skämt bort mig. Vid sin återkomst hämtade pappa oss åter till vårt kära, enkla hem, men jag fick ej länge stanna där. Min uppfostran skulle avslutas, och jag sändes i helpension i Halmstad, där jag jämte bokliga kunskaper inhämtade den färdighet i konstbroderi, som sedan skulle blifva mig till så stor nytta. Gud välsigne min stränge far, som ej klemade med sin älskling! Några ord af honom hafva mycket inverkat på mitt lefnadslopp. »Barn, barn,» brukade han säga, »gör dock ditt bästa. Gud har ej behandlat dig styffaderligt.» Och därvid tillade han ofta: »Ett af de två: du blir helt god eller i grund dålig; medelvägen är ej att tänka på för dig.» Dessa ord sporade mitt mod, och jag bjöd till att göra mitt bästa.

Vid 15 års ålder skulle jag konfirmeras. Barndomstiden, den lugnaste delen af jordvandringen, var nu avslutad, och tanken på livets allvar grep mig. Som en särskild gunst utverkade jag att få tillbringa de sista åtta dagarna på mitt rum, skild från kamraterna. Min far sade då som alltid: »Hvad du alltid har för egendomliga idéer!»

(Forts.)



MOTTAGNINGSSALEN MED »VINDÖGAT». FOT. FÖR IDUN AF B. BRUGMAN.

UR DAGSKRÖNIKAN.



A. Blomberg foto.

ULRIKA HENRIETTA MÖLLERSVÄRD.

SEKELGAMMAL, på några månader när, afled för några dagar sedan i hufvudstaden fröken Ulrika Henrietta Möllersvärd. Hon var född den 16 december 1800. Föräldrarna voro dåvarande platsmajoren å Sveaborg, kaptenen Henrik Johan Möllersvärd och hans maka, född Ekerman. Fröken Ulla Möllersvärd's vagga stod å Sveaborg, och hon torde vid sin död varit den enda kvarlevande af dem, som haft sitt hem inom Sveaborgs murar på den tid, då Sveriges flagga svajade öfver fästningen. Redan vid sju års ålder kom hon öfver till Sverige och har därefter bott i Stockholm, hvars äldsta invånare hon vid sitt fränfalle torde ha varit.

»SOLDATERNAS HUSMOR». En högtidlig begrafning ägde häromdagen rum uti Blasieholmskyrkan, då stoftet efter den vid 53 års ålder aflidna husmodern vid Soldathemmet i Stockholm, fröken *Helena Steffenburg*, vigdes till den sista hvilan.



HELENA STEFFENBURG.

Vid den lilla för sina fagra stränder och sin rikedom på krafter kända insjön Sundborn strax norr om Falun ha sedan ett par generationer ättlingar af den gamla bergsmannasläkten Steffenburg haft sina bopålar, och åtminstone under 60-talet var, om vi ej missminna oss, denna sjö utslutande i ägo af 4 bröder Steffenburg, kända för fosterlandskärlek, originalitet och — i ungdomen — ovanliga kroppskrafter.

En af dessa bröder, Sundborns församlings aktade kyrkoherde, prosten Carl Steffenburg, lämnade efter sig flere väluppfostrade döttrar, bland hvilka Helena var en af de yngsta. Efter föräldrarnes död ägnade hon sig åt verksamhet som lärarinna, först i Falun och därefter i Stockholm. På senare stället kom hon efterhand underfund med den andliga nöd, som härskar mångenstädes i hufvudstaden och ej minst bland garnisonstrupperna. Med sitt grannliga och intelligenta uppträdande, sin kärleksfullhet mot soldaterna och sitt värdiga, rent af nobla sätt verkade hon högst förädlande och välsignelsebringande såsom föreståndarinna för Soldathemmet. De många

militärer, hvilka under årens lopp tjänat vid Stockholms garnisonsregementen och därifrån sedan afgått, hafva städse med yörndnad och tacksamhet landet rundt talat om den nu aflidna moderliga vännen.

Det stora antal manskap från garnisonsregementena, uppgående till minst 300, som bevistade begrafningen, gaf uttryck för den aktning och tillgifvenhet, hvarmed hon var omfattad af sina skyddslingar. Begrifningen bevistades äfven af prinsens och prinsessan Bernadotte, generallöjtnanten frih. Rappe, öfverstarne Ugglas och Bratts, föreningen Soldaternas vänners styrelseledamöter m. fl.

Efter jordfästningen fördes kistan till Sundborns kyrkogård i Dalarna för att där grafsättas.

HOFFOTOGRAFEN GÖSTA FLORMAN, f. d. kapten i armén och löjtnant vid Värmlands fältjägarkår, afled häromdagen härstädes i en ålder af närmare 69 år.

Redan för ett trettiotal år sedan började Gösta Florman ägna sig åt den vackra konst, hvari han genom omfattande studier i såväl in- som utlandet efter hand utbildade sig till mästare. I början af 1870-talet öfvertog han den fotografiateljé i n:r 28 Regeringsgatan, som han ännu innehade vid sin död och från hvilken under de senaste 25 åren utgått en mängd arbeten, särskildt i porträttväg, vittnande lika mycket om teknisk skicklighet som fint odlad smak. Som ett yttre erkännande af sin konstutöfning erhöll han redan för många år sedan titeln af hoffotograf och några år senare guldmedaljen Litteris et artibus.

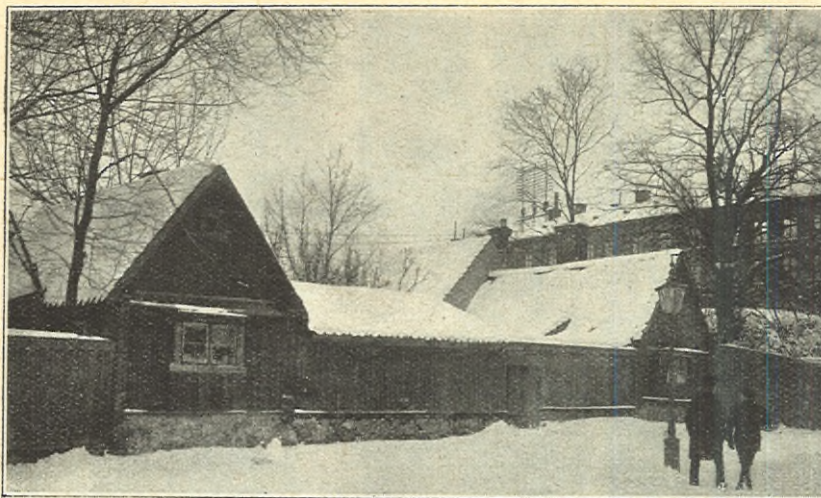
Sedan 1857 gift med Hulda Munck af Fulkila, sörjes han, utom af efterlevande maka, af flere barn samt barnbarn.



GÖSTA FLORMAN.

EN TRIUMF FÖR SYDPOLARFORSKNINGEN. Den magnetiska sydpolens läge är bestämdt. Så har nyligen telegraferats till Europa från Nya Zeeland. Och äran af detta geografiska resultat tillkommer den Borchgrevinkska sydpolsexpeditionen, som den 23 augusti 1898 afgick från London och nu, efter många äfventyr och besvärligheter på den »antarktiska kontinenten», kunnat hemsända denna för den vetenskapliga världen betydelsefulla under rättelse.

Borchgrevink är norrman och nu något öfver 30 år gammal. I sin tidiga ungdom genomgick han



»DET STOCKHOLM SOM GÅR»: MAMSELL ARFVEDSONS HUS.

en landtmäterikurs, men snart nog fann han hembygden för trång och gaf sig ut på äfventyr. Kom 1894 till Australien och blef där i Melbourne inmönstrad som matros å det fartyg, med hvilket den gamle hvalfångaren och millionären Svend Foyn låg färdig att afgå till Södra ishafvet. Färden gick lyckligt och i januari 1895 såg Borchgrevink för första gången Kap Adare på Victoria land, den plats, där han nu öfverintrat och hvarest han framträngt omkring 90 svenska mil söder från sitt vinterkvarter. Därmed har han slagit rekordet i sydlig bredd, ty hans store föregångare i dessa trakter, James Ross, måste den 22 februari 1842 med sina fartyg vända på 78 grader och 10 minuter sydlig bredd, den sydligaste punkt på jorden, som nåtts, innan Borchgrevink nu framträngt till 78 grader och 50 minuter.

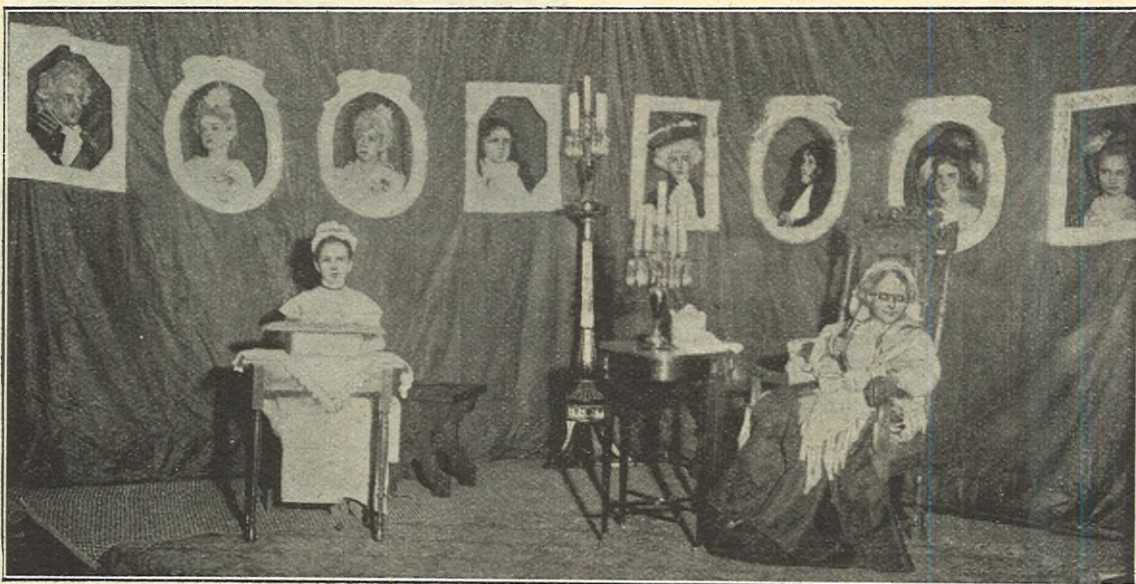
»MAMSELL ARFVEDSONS HUS», som de små rödmålade träkåkarne, belägna vid Engelbrektsgratan mitt emot Humlegårdens nordöstra hörn, kallas, ha nu börjat rifvas för att lämna rum för moderna byggnader. Det påstås med bestämdhet, att den i slutet af 1700-talet ryktbara spåkvinnan Arfvedson bott i



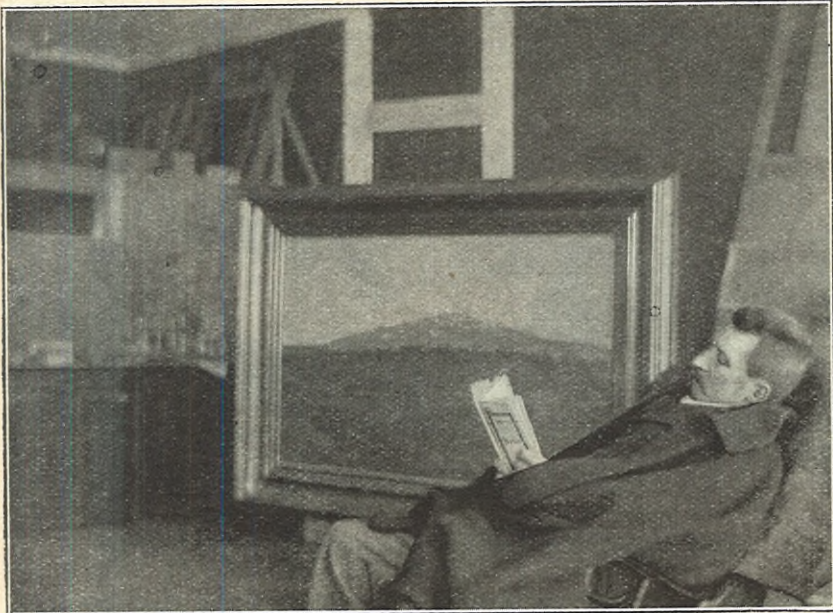
SYDPOLSFARAREN BORCHGREVINK.

de åldriga kåkarne och att hon där till och med mottog visiter af Gustaf III, som hos sierskan sökte få en inblick i sina framtidsöden.

DJURSHOLMSPORTRÄTTERNA. I Stockholms lifaktiga »förstad» Djursholm hölls häromdagen till förmån för platsens samskola en synnerligen lyckad fest, som ägde rum i det vackra idrottshuset. Den amatörfotografi, vi i dag meddela, är en bild från ett af det omväxlande programmets nummer:



ANNA MARIA LENNGRENS »PORTRÄTTERNA», FRAMSTÄLLDA PÅ FESTEN FÖR DJURSHOLMS SAMSKOLA.



PER EKSTRÖM I SIN ATELIER.
AMATÖRFOTOGRAFI AF GREFVE BOGISLAW VON SCHWERIN.

Anna Maria Lenngrens »Porträtterna», hvilka alla här voro lefvande, då de olika rollerna utfördes af skolelever. För öfrigt märktes på programmet nationaldanser, äfven utförda af lärjungarna, som till närmare ett hundratal deltog i festen, de allra flesta nationalklädda.

ELLEN FRIES' MINNE. Som den nyligen afidna d:r Ellen Fries kort före sin död uttryckte den önskan, att inga kransar skulle pryda hennes kista, hafva ett antal af vår hufvudstads mera framstående kvinnor på vetenskapens och litteraturens områden, i förvisning att många önska gifva ett uttryck af sorgen öfver den ädla kvinnans bortgång och af den sympati, hvarmed de följt hennes lifsgärning, i de dagliga Stockholmstidningarna utfärdat ett upprop, hvori de föreslå vänner och forna lärjungar till den afidna att lämna hvar i sin mån bidrag till stiftandet af en stipendiefond för kvinnliga historiker, afsedd att hufvudsaken den bortgångnas minne och främja den vetenskapliga historieforskningen, ett af hennes lifs främsta intressen.

Bidrag mottagas i Åhliniska skolan, å Fredrika Bremerförbundets byrå och af skattmästaren i Svenska Kvinnornas Nationalförbund (fröken H. Lundin, Tegnérhlunden 12).

SOLMÅLAREN I ATELIERN.

EN AMATÖRFOTOGRAF har från Göteborg sändt oss ofvanstående fotografi och låtit den beledsagas af följande rader:

Ofvanstående bild visar den gamle öbon, den kände solmålaren Per Ekström i hvila i sin atelier framför en af sina tafior.

Han har för tillfället lagt från sig sin palett och njuter sin ro vid en bok.

Han är poet i sin målning, och därför älskar han att läsa poesi.

Per Ekström har utan tvifvel mera kännedom om våra skalders och författares än om våra målare.

Den originelle målaren är öländing, född på Ölands Alfvarn, ett landskap af bara hed och himmel; genomgick Fria konsternas akademi; tog därstädes kungliga medaljen; reste sedan till Frankrike, där han vistades i många år, dels i Caroles, den vackra badorten i Normandie, dels i Paris, där han till sist vid världsutställningen år 1889 erhöi medalj; tog några år senare guldmedalj i München; har nu varit hemma i Sverige i åtskilliga år, bosatt i Göteborg.

Som bekant, är Per Ekström solens målare.

Ljuskällan återgifver han i alla dess skiftningar: från morgonens första, allra finaste gryningsljus, från soluppgångens färgglans, middagens brännande strålar och till aftonens blodröda sol, skymningens drömmande mystik.

SKANDINAVIENS ERKÄNDT FÖRNÄMSTA MODEBLAD ÄR IDUNS MODETIDNING, som för helt år kostar endast 5 kr. för planschupplagan, 3 kr. för den vanliga upplagan

KVINNOR OCH OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING.

FÖR IDUN AF LAURA FITINGHOFF.

FÖR MÅNGA ÅR tillbaka, då jag som husmoder för ett stort landt-hushåll var i ständig och liflig verksamhet, hände mig den olyckan att jag, på återväg från smeden, hos hvilken jag sökt få till stånd en sjäfläsande bindsleapparat för ladugården, vid klättrandet öfver en stätta råkade snafva och därvid vrickade min ena fot så illa, att jag endast med yttersta

möda förmådde uppnå mitt hem.

Foten svullnade upp, och där låg jag under olidliga plågor, låg både dagar och veckor, ty vrickningen var elakartad. Därtill kom svårigheten att på den aflägsna landsbygden kunna erhålla lämplig behandling af läkare.

Olycksfallet inträffade midt i brinnande höstbrådska, då, isynnerhet på landsbygden, en husmoders person och verksamhetsförmåga mer än någonsin tagas i anspråk. Med hufvud, hand och fot måste hon vara närvarande, sätta fart i sysslor eller sjäfl taga del i dem. Frukten skall inhöstas från trädgården, rotsaker fraktas till källaren, matboden förses med vinterns behof af kött och vildt, spannmål skall malas och be-

räknas för folk och kreatur. Så är det barnen, som skola rustas ut till skolgång. Hemmet skall ordnas för vintern, tjänare flytta eller nya tillsättas.

Jag hade, jag såväl som de flesta andra husmödrar på landet, och äfven i staden, denna årstid, hvarje minut upptagen, hvarje steg så att säga på förhand beräknadt, då jag väl visste, att mycket af husets ekonomiska bestånd berodde af den del, jag beredvilligt öfvervakade eller genom omtanke skapade.

Och där låg jag nu, sjäfl en ekonomisk börda för det redan förut hårdt betungade landt-hushållet.

Hästar togos från jordbruket för läkarens afhämtande; en dyrlegd och dock långt ifrån tillfredställande hjälpreda anskaffades för hushållet i mitt ställe.

Intet, hvaraf jag under denna tid led, marterade mig så som den ständigt återkommande tanken att jag, om jag följt den föresats, jag många gånger gjort att olycksfallsförsäkra mig, nu för hvarje dag som gick skulle ha haft medel nog att ersätta de oförutsedda utgifter, som ådrogos hemmets ekonomi genom min sjukdom och oförmåga att röra mig.

Vid en resa uppe i Norrland hade jag en gång, jag vill minnas att det var i Hernösand, sett en kolossal målning, sträckande sig utöfver en hel husvägg. Målningen i fråga, utan tvifvel en reklam för ett olycksfallsförsäkringsbolag, var ytterst drastiskt framställd. Där voro till synes alla möjliga arter af gräsliga olyckshändelser. Man såg lemlästade passagerare ligga invid krossade järnvägsagnar, skenande hästar, förspända åkdon, från hvilka människor slungades ut. Tak från brinnande hus störtade ned öfver en flyende folksamling, och från den af lågor omhvärfda byggnaden utbuos invärnarne mer eller mindre skadade.



ATTENTATET MOT PRINSEN AF WALES PÅ BANGÅRDEN I BRYSSEL.

Anblicken af en eller annan, hvilken under denna hemska villervalla snafvat och brutit armar eller ben, fäste jag mig knapast vid, så obetydligt föreföll mig ett dylikt missöde, jämfördt med det öfriga på reklamskylten framställda eländet.

Taflan i all dess ryslighet verkade på mig nästan löjeväckande. Men den fäste sig, naturligt nog, i mitt minne.

När jag så vid denna tid skulle företaga en längre järnvägsresa och järnvägsolyckor, då som nu, ej sällan inträffade, »beslöt jag mig för», såsom vi fruar husmödrar besluta oss, när det gäller vårt eget anspråkslösa jag, att »vid första tillfälle olycksfallsförsäkra mig.»

Jag gjorde det naturligtvis icke därför att jag hade fått reda på, att den årliga inbetalningen, därest man vid ett s. k. lindrigare olycksfall ville ha en ersättning af t. ex. två kronor om dagen, utgjorde — åtta kronor!

En omtänksam husmoder ödslar nämligen icke på sådant sätt med familjekassan, när

det gäller hennes egen person, äfven om hon äger vetskap om, att hela försäkringsbeloppet, på hvilket de åtta kronorna utgör räntan, vid hennes genom olycksfall möjligen inträffade frånfälle oakfortadt tillfaller hennes efterlevande arvingar.

Jag kom nu emellertid lyckligen hem från min järnvägsresa, mycket tillfredsställd med att ej ha följt min »barnsliga ingivelse» att, frisk och sund och spänstig som jag var, låta olycksfallsförsäkra mig.

När jag efter fotledsvrickningen fick ligga vecka efter vecka, vände sig dock min belåtenhet i bitter ånger, helst jag betänkte, huru de så sturskt inbesparade åtta kronorna i mångdubbelt mått nu gingo ut ur kassan i stället för att från försäkringsbolaget flyta till den.

Det var nu jag fattade det »oryggliga» beslutet att så fort jag åter kom på fötter, låta olycksfallsförsäkra mig.

Men hvad hände?
Upptagen af att möta en mängd utgifter, som ansatte mig från alla håll, föreföll mig

HYLIN & CoS

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEALJ

Försäljes i våra butiker

3 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16
A. T. 64 69. A. T. 24 97.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

min, under sjukdomen så varmt och lifligt omfattade föresats att vara mera straffän lofvärd.

Visserligen vaknade den sedermera med tvingande kraft och under djupt sorgliga omständigheter åter till lif.

Det var, när min mycket kära vän sedan ungdomens dagar midt under hennes verk-

Köp Foulard-Siden!

Begär mönster af våra vår- och sommar-nyheter.

Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, Rayé, Cadrillé, Rå- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr meter.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz.)

Siden-Export.

(B)

Kofjuvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg
• STOCKHOLM •

Stort urval af
BOMULLSTYGER
Svenska och engelska
HVITA KLADNINGSTYGER
Profver sändas franko på begäran.
16 Hamngatan 16.
Bröderna Svensson & Co.

“IDUNA“-KAKAO
Alb. Lundells Chokladfabrik,
Stockholm 4.

“IDUNA“-CHOKLAD.

C. F. Dufvas
välkända och prisbelönta
Eau de Cologne
på flaskor och buteljer i parti och minut.
Till landsorten mot efterkräft.
41 Drottninggatan 41
Etabl. 1849.

O. A. Nilssons Advokatbyrå
Innehafvare:
O. A. Nilsson, Arthur Rockström,
Hofrätts e. o. notarier.
38 Stora Nygatan 38.
Allm. Tel. 21 57. Rikstel. 24 08.
Kontorstid 9 f. m. — 4 e. m. Arsackord
på förmånliga villkor. Engelska och
tyska talas. (S. T. A. 64268)

Engelbrecht KEX
rekommenderas.

I hela världen
finnes icke något bättre samt för kökskärl
och händer behagligare rengöringsmedel än
Lagermans Kraft-Skur-Pulver.
Köpes hos alla specerister i riket. Ende
tillverkare: KRAFT-TVÅL-FABRIKEN,
Jönköping.

Asthmahonung,
gammalt bepröfvadt medel mot astma. Rekommenderad af läkare. Levereras portofritt å 3,50 pr burk. Fru I. W. LUNDBLAD,
Lilla Vattugatan 24, Stockholm. (G. 1502)

GÖTEBORGS
KEX
Enda i landet
Efter Engelsk metod
Kongl. Hofleverantör
Guldmedalj
1891 * 1896 * 1897

Doktor F. Lendgiels'
äktä patenterade
Björk-Balsam.

Denna balsam borttager finnar, fräcknar, leverfläckar, solbränna, näsrodnad, pormaskar och andra hudåkommor.
Betryskes t. ex. om aftonen ansiktet eller andra hudställen med denna björkbalsam, så afskilja sig följande morgon nästan omärkliga fjäll af huden, hvilken därigenom blifver bländande hvit och mycket fin.
Ett krus balsam kostar 3. 50. Den därtill hörande Opo-pomada och Benzoes-tvål säljes å 1 kr. pr st. eller 5. 50 satsen.
Med hvarje krus följer bruksanvisning jämte flera intyg af kände, framstående läkare om dess utmärkta och välgörande egenskaper. Försäljes i Stockholm hos

Ivar L. Bohman,
53 Drottninggatan 53.
Obs! Sändes till landsorten mot insänd likvid, postförskott eller efterkräft.

Sybehör,
Dam- o. Herrartiklar
HILDA KEMPENDAHL
22 G:la Kungsholmsbrogatan 22
mellan Drottningg. o. Hötorget.
Specialité: Snörlif.
Allm. Telef. 44 11

I alla boklädor å 75 öre
— **General Lee's marsch** —
för piano, är lättspelt och vacker.

Lektyr.
Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1893 (nr 1 felas)	2: 25
Idun 1894 (komplett)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o d:o)	3: —
Idun 1898 (med juln.)	3: 50
Idun 1899 (nr 92 och julnumret slut)	3: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 50
Barngarderoben 1899 (12 nr)	1: —
Kamraten 1894 (nr 19 felas)	1: 25
Kamraten 1895 (nr 7 felas)	1: 50
Kamraten 1897 (nr 18 felas)	1: 50
Kamraten 1898	2: —
Kamraten 1899	2: —

Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af likvid, torde noga uppgifvas, hvilken af ofvannämnda årgångar som önskas.
Exp. af Idun.

Damer!
Hartmann's Normal-Artiklar
Praktiska! Oumbärliga! Af läkare förordade!
(Paket å 6 st. kr. 0,80, Paket å 12 st. (något mindre format) kr. 1,25. Gördel kr. 0,75) hos: Franska Modemagasinet, 2 Lästmakaregatan, Jönköpingsmagasinet, 45 Regeringsgatan. (G. 96686)

Prenumerera på Idun!

Beställ i tid
Motorer och motorbåtar.

Åberopa alltid denna tidning.

Utan att trampa förflyter halva vägen på tigerfräbulet. Velocipeder och satser för mecanici. Fjederstolpar. Beg. automobiler billigt. Motorbåtar. Motorer f. rodbåtar m. m. Begär ill. kataloger.
Arvid Schubert's Fabr. & H. A. B., Centralpalatset, Stockholm.



CREME SIMON

pour les soins de la PEAU

SAVON + POUDRE SIMON
à la
Crème Simon + Violette - Héliotrope
PARFUMS
J. SIMON, 13, rue Grange batelière, PARIS

Banyuls Trilles.

Ett aptitgivande, magetärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.

Pris pr butelj kr. 3,50 hos
Högstedt & Co.,
Stockholm, 39 Regeringsgatan

KONGENTRERAD
BLOMSTERGÖDNING
C. John Uppsala
Jönsson

Tillhandahålles hos alla välsorterade Frö- och Blomsterhandlare i riket. Obs! Intyg och bruksanvisning å hvarje ask.

Partilager för Stockholm hos
R. v. Björnmarck.
Allm. tel. 37 50.

Drick ej så mycket
oblandadt kaffe, som aldeles förstör Eder, utan blanda det med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe**, som gör kaffet godt, **helsosamt**, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt förhindrar kaffeförgiftning.
Paketer å 25 och 10 öre i alla Speceri- och diverseaffärer. OBS. att firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta.

Saltsjöfisk
at alla slag, häst och billigast från
Henrik Pettersson & Co, Göteborg.
Telegramadress: Henriks.

KNEIPP Vattenkuranstalten
BORG. Begär prospekt. NORRKÖPING.

samma lif inom det hem, där hon var själen, plötsligt, efter endast tre dygns lidande, afled genom blodförgiftning, hvilken hon ådragit sig, när hon var sysselsatt med att till julen skära fläsktärningar till korf och därvid råkade skära sig i ett finger. Vid hennes fränfalle utbetalades från ett olycksfallsförsäkringsbolag ett betydligt belopp. (Forts.)



KUNGLIGA TEATERN. Det andra programmet, i hvilket hr *Georg Anthes* framträdde, upptog »På Sicilien» och »Pajazzo», och här hade den celebre gästen ännu bättre tillfälle än i »Carmen» att ådagalägga sina ovanligt framstående egenskaper som dramatisk sångare. Den vackra stämman och det alltigenom intelligenta föredraget stöddes här af en betydande skådespelarettalng, som gjorde framställningen af den olycklige Pajazzo till något

af det mest gripande, vi på länge sett å en operascen. Bifallet var efter båda dessa operor ytterst entusiastiskt och gällde naturligtvis i främsta rummet den ärade gästen. — Då detta nedskrifves, lär det vara bestämdt, att hr *Anthes* före sin afresa skall uppträda både som *Tannhäuser* och *Lohengrin*.

— *Påskdagens symfonikonserter* hade som vanligt samlat fullt hus. Programmet var och särdeles anslående. Gamla kära bekanta voro *Haydns* friska och glädliga b-dur-symfoni och *Beethovens* väldiga och storslagna *Eroica-symfoni*, hvilka inledde och avslutade konserten. Programmet utfylldes af *Björnson-Griegs* »*Bergliot*» och en intressant orkestermålning af *Berwald*, kallad »*Bajaderfest*», den senare näppeligen förut, åtminstone ej på mycket länge, utförd här. I det förra numret framsades *Björnssons* gripande dikt i prof. *Nybloms* försvenskning af fru *Augusta Lindberg* på ett sätt, som väckte både öfverraskning och beundran samt framkallade det lifligaste bifall, åtföljdt af flere inropningar. K. hofkapellet hade alltigenom en synnerligt lycklig afton under ledning af förste hofkapellmästaren *Nordqvist*, hvilken med anledning af sin i dagarna firade 60-års födelsedag lifligt hyllades. — Kronprinsen bevistade konserten.

MUSIKHISTORISKA MUSÉETS SOARÉ bjöd på ett särdeles underhållande program, hvaraf en stråkkvartett af *Boccherini*, förträffligt exekverad

af hrr *L. Zetterqvist*, *F. Book*, *C. Nordqvist*, *F. Ne ruda* och *C. Lindhe*, ett särdeles melodiskt stycke för viola d' amore och luta, utfördt af hrr *F. Sören sen* och *S. Scholander*, samt svenska och franska visor, på vanligt mäterligt sätt föredragna af den sistnämnde, väckte publikens entusiastiska bifall. En ung fröken *Clary Asplund* sjöng fint och behagligt ett par arior af Purcell och Händel, till hvilka hr *W. Stenhammar* utförde ackompanjementet å ett kammarklavér från 1788.

EN MUSIKSOARÉ af mera privat natur gafs för några aftnar sedan å Grand Hotell af fröken *Astri Andersen* och hr *Harald Palmcrantz*. Den förra spelade med korrekt teknik bl. a. *Fantasia* af Bach och »*Stämning*» af *Sjögren* och den senare sjöng några sånger af *Grieg*, *Sinding* och *Hellström*.

ROMANARKET

för detta nummer har måst uteslutas på grund af de i så stor mängd tillströmmande annonserna. I stället skall ett dubbelt romanark åtfölja nästa nummer.

Tandläkare TOM von HALL.
— 15 Stureplan 15. —
Hvard. 10—2, 5—6. Helgd. 10—12.
Allm. Telefon 58 48.

Tandläkare John V. Lindh-Hygrell,
11 Birgerjarisgatan 11.
Rådfrågningstid 1—2. — Allm. tel. 130 57.

Tandläkare Sjöquist
Drottninggatan 68, Stockholm.

Tandläkare G. W. Widfond
Drottningg. 74.
Artific. tänder fr. 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 27 54.

TANDLÄKAREN Arthur Wijkander,
Skeppareg. 4, n. b., 2:a huset fr. Strandv.
Rådfrågningstid 11—2. Allm. tel. 157 97.

Kurser i Sjukgymnastik och Massage
gifvas af medicine kandidat *A. Kjellberg*, legit. sjukgymnast. Prospekt på begäran. Adr.: Stockholm, Mästersamuelsg. 64. Allm. tel. 667. (S. T. A. 70389)

Kronisk Snufva och Svalgkatarr
behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af **Professor G. Cederschiöld.**
Träffas hvardagar 2—4. *Engelbrektsg. 5.*

Kurs i Sjukgymnastik & Massage
från Okt.—Juni. Prospekt på begäran. (G. 96588) Doktor *O. Wide*, Stockholm.

Damhårarbeten.
Peruker, Benor, Flåtor, Länkar m. m. i tusental hos Herr och Fru **E. MALMBERG**, 58 Klarabergsgatan 58.

PRIVAT FÖRLOSSNINGSHEM.
Fru *Elisabeth Olson*, barnmorska. Klarabergsgatan 50. Allm. telefon 117 28. Begär prospekt.

Stockholms Ambyrå,
Bråtegatan 17, anskaffar ammor och barnsköterskor. Fru *Cederlöf*. Allm. t. 5005.

Ett säkert botemedel
för den s. k. Engelska sjukan finnes hos fröken *A. Obbarius*, adr. Arboga. (551)

Stockholms Tattersall.
Kroppsrorelse är hälsa. **Ridning** är en den bästa och nyttigaste kroppsrorelse. **Ridlektioner** för nybörjare. **Ridkurser.** **Ridklubbar** med musik. Undervisning i terrängrid. **50 lektionshästar.**

Siden-blusar kr. 3: 60

till högre pris — 4 meter! — porto- och tullfritt tillsändt! Profver omgående; likaså af svart, hvitt och kulört »*Henneberg-Siden*» från 65 öre till kr. 16: 60 pr meter.

G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. o. k. hofl.) Zürich.

Aktiebolaget Fabriken C. O. Borgs Söner, Lund. anlagd år 1739.
Färgeri, Kemisk Tvättanstalt, Ullspinneri, Väfveri, Garn- och Väfnadshandel. **Guldmedalj vid flera utställningar.**

Vi rekommendera vårt rikhaltiga lager af alla slags garn, i såväl ull som bomull, till billigaste priser i äkta, fornordiska växtfärger, passande till **Konstvånad i allmogestil.**

Förfrågningar om lämpliga garnsorter och färger besvaras omgående och prof med prisuppgifter sändas på begäran.

Barrys Tricopherous, behaglig och antiseptisk toilettartikel för *Huden* och *Håret!* **Säkraste medel** vid behandling af *kross- och brännsår, blånader, utslag* m. m. Ofelbart mjelbefriande, omöjliggör tinkturen hårets affallande, håller hårfästet rent och friskt samt befördar således hårväxten. Finnes till salu å 2 kr. 50 öre pr flaska i Parfymafärer och Herreklippingar samt hos Herrar *Hårfrisörer.* Lager hos **Rudolph Jeanson, Stadsgården N:o 14 A, Stockholm.** Allm. Telef. 34 74.

Privata Lärarinneseminarium
— Nybrogatan 13 —

hvars ändamål är att utbilda lärarinnor för hem och flickskolans lägre klasser, börjar den 7 nästkommande Sept. sitt andra läsår. Kursen är tvåårig. Särskild vikt lägges vid den metodisk praktiska utbildningen.

Tryckt prospekt samt muntliga eller skriftliga upplysningar lämnas af läroverkets föreståndarinnorna, fröken *Sofi Anderson*, som äfven mottager anmälningar såväl till seminariet som till den därmed förenade öfningsskolan. Mottagningsstid: måndagar och onsdagar kl. 2—3. Adress: Nybrogatan 13, 2 tr.

REFERENSER: *Stockholm*, Kanslirådet *C. W. Kastman*, Sibylegatan 43 & 45; Rektor *L. M. Wærn*, Sibyllegatan; Fru *Sofi Almquist*, Artillerigatan 8; Fröken *Hilda Caselli*, Nybrogatan 21; *Umeå*, Seminarieadjunkten Fröken *Elisabet Eurén*; *Sundsvall*, Fröken *Linda Edström*, Fridhem; *Norrköping*, Fröken *Aurore Pihl*; *Göteborg*, Fröken *Ida Hellander*; *Lund*, Professorskan *Maria Ribbing.* (G. 97027). **STYRELSEN.**

Japanska Crêpetyger. Vill Ni utan stor kostnad dekorera Edra rum smakfullt och originellt, så försök mina förtjusande Japanska Crêpetyger i olika färger och mönster till endast kr. 1.25 pr meter. Profver till landsorten franco mot insändande af 50 öre i frimärken.

Billigast, bäst, elegantast, modernast

af alla Skandinavien modetidningar är och förblir *Iduns* Modetidning, som under år 1900 utkommer i tvänne upplagor, båda med två stora 8-sidiga nummer i månaden och hvarterda innehållande 70—80 charmanta illustrationer samt åtföljdt af en stor dubbelsidig mönsterbilaga af ovanligt rikhaltigt innehåll. Den dyrare upplagan, kallad *planschupplagan*, har därjämte med sitt första nummer i hvarje månad en fin-fin kolorerad modeplansch med moderna hårfrisyrer på baksidan samt med sitt andra nummer i hvarje månad en uteslutande för denna planschupplaga framställd handarbetstidning med vackra och moderna svenska mönster för handarbeten, läderplastik, glödrkning m. m. Prenumerationspriset för halfår å planschupplagan är som hittills endast **kr. 2.50**, kvartal **1.50**, å den andra upplagan (utan planscher och handarbetstidning) endast **kr. 1.60** och kvartal **1.—**

SVENSKA KURORTFÖRENINGEN. GRENNAFORSSA

Brunns- och Badinrättning
har ett naturskönt läge, omgifvet af skog och sjö. Utmärkta mineralkällor, af hvilka skroffelkällan visat sig förtjänt af synnerlig uppmärksamhet. Alla sorters bad serveras såsom tallbarrsytte-, stål- och Nauheimer o. s. v. Fullständig kallvattenkur. Behandling med gymnastik, massage, elektricitet, magsköljning m. m. Läkarevården bestrides af Doktor *R. Friberger* från Upsala. God och billig restauration. Fullständiga prospekt gratis och alla öfriga upplysningar genom **M. HAGMAN, Vexjö.** (G. 13116)

HJO
Intendent *D:r A. Afzelius*, Stockholm. Säsong 1 Juni—1 Sept. Alla brukliga badformer. Villabostäder. Program gratis genom Kamrerarekontoret i Hjo och i Stockholm på Turistföreningens byrå, Fredsgatan 28.

Vattenkuranstalt.
Högt och vackert läge i skogrik trakt i Småland. **Lannaskede Brunns- och Badanstalt.** Öppen: 1 Juni—1 Sept. Läkare: *D:r O. Sundell*, Hvetlanda. Fullständig brunns- och badkur. Utmärkta gyttjemassagebad, Nauheimerbad, tillredda med flytande kolsyra. Goda bostäder. Billiga lefnadskostnader. Rum och prospekt genom **Brunnskontoret, Lannaskedebrunn.** (G. 97183)

MÖSSEBERG
Säsong: 26 Maj—början af Sept. — Intendent: *D:r Odenius*, Stockholm. Rum m. m. genom Kamrerarekontoret, Falköping-Ranten. 1,100 fot öfver havet. **Vattenkuranstalt och Sanatorium** Billiga lefnadskostnader.

Söderköpings brunn och bad.
Säsong 1 juni—1 september. Intendent: *d:r SVEN WALLGREN*, till 1 juni adress Stockholm. Prospekter erhållas från Brunnskontoret på begäran.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.
Stenkol, Cokes,
1:a maskinkrossad Anthracit,
bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneccessärer.
Carré-Briketter
för kokspisar, kakelugnar, strykugnar m. m.
Allm. tel. 22 88. Kontor: 22 Skeppsbron 22. Rikstelefon 427.
Allm. tel. 60 19. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 22 20.
Allm. tel. 61 98. Filial: 1 Parmmättaregatan 1. Rikstelefon 20 12.

Oöfverträffad till frambringande af en vacker hud.
KALODERMA
• KALODERMA-GELÉE • KALODERMA-TVÅL •
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE.
Erhålls å Apoteken samt 1:sta klassens Parfymeri- o. Friser-Affärer.

LEDIGA PLATSER

ETT STÖRRE ANTAL goda pl. att skyndsamt söka för busföreståndarinnor i ungarbarnskolan på landet, hushållsbiträden fullt kunniga i matl., bak m. m. samt barnfröknar. Nya Inackorderingsbyrå Brunkobergs-gatan 3 B. Etabl. 1887. (564)

EN BÄTTRE, treflig flicka, skicklig i pianospelning, väfnad och handarbeten, erhåller plats 1 maj i en enkel, barnlös fam. på landet att gå en ung fru tillhanda mot fritt vivre och 75 kr. pr år. Svar med fotografi märkt »Naturskön trakt», Korsnäs. (564)

LÄRARINNA

erhåller plats vid Vänersborgs Elementarskola för flickor. Kompetensvillkor: Högre lärarinneseminarium eller däremot svarande. Undervisningsämnen: matematik och naturkunnighet eller eventuellt svenska och historia. Lön 1000 kronor. Ansökningar, ställda till läroverksstyrelse, torde inlämnas före den 1 maj. (G. 97080)

EN BÄTTRE flicka, kunnig i sömnad samt med lust att handhafa skötsel af minderåriga barn och för öfrigt deltaga i husliga sysslor, erhåller genast anställning hos Fru Linchen Fischerström, Trollhättan. (559)

ENKEL FLICKA, kunnig i eller intresse-rad af vegetarisk matlagning, något bekant med matens kemi, samt i öfrigt ordentlig, får plats att sköta om ungarbarn. Svar med pretentioner till »Lätt men noggrann tjänstgöring», Iduns exp (558)

EN ORDENTLIG, arbetsam flicka, helst från landet, kunnig i enklare matlagning och sömnad, får plats genast på mindre landtård. Svar med rek. och anspråk till »X.», Kristianstad p. r. (556)

FÖR EN ANSPRÅKSLÖS, frisk och duglig flicka, ej öfver 20 år och utan pretentioner på nöjen, finnes plats i enkelt, anspråklöst och godt hem, att läsa läxor med en 10 års gosse, samt språk och musik med 2:ne gossar. Den sökande bör vara kunnig och deltaga samt hafva öfverinseende i alla inomhus förefallande göromål. Uppgift om löneanspråk, rekommendationer samt fotografi torde sändas märkt »Godt hem H. L.», adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b. (G. 1962)

En Kassörska

van vid bokföring samt om möjligt talande tyska, franska eller engelska, får angenäm plats, om svar sändes till »Ruth», Östergötlands Dagblads kontor, Norrk. (G. 13107)

GUVERNANT.

Å större sågverk vid Hvita hafvet - Ryssland - finnes plats för en undervisningsvan lärarinna i vanliga skolämnen, språk och musik. - Lärjungarnes antal 3. Reflekterande torde hänvända sig med löneanspråk, samt för erhållande af upplysningar till G. Löfgren, Hörningsholm, Sundsvall. (570)

HOS UNG ENKA finnes plats ledig att strax tillträda för BILDAD flicka, fullt kunnig i matlagning, bakning etc., som vill äta sig att med biträde af hjälphustru en gång i veckan, sköta alla dagliga sysslor samt vara matmodern till sällskap. Lönen 150 kr. Svar under adress: fru Gabriella Scholander, Billesholmsgrufva. (566)

PLATS erhåller god, frisk och duglig flicka omkr. 20 år, som behöver ett vänligt hem, om hon vill värda familjefadern, som är sjuklig, samt i öfrigt fullgöra en dotters pligter. Lön 200 kr. och fritt vivre. Egenh. svar med fotogr. och ref. torde snarast sändas till »Hem vid Vestkusten», Iduns exp. (570)

FÖR SOMMAREN sökes till landet en yngre lärarinna, villig att läsa 2 tim. dagl. med ett par flickor om 9 och 11 år. Norra Inack. Byrå, Mästersamuelsg. 62, Stockholm. (54)

ANSTÄLLNING erhålles för att gifva massage och undervisa nybörjare i musik. Utöfrigt svar, med po trätt, adress, till »Sommar» 34 Kommendörsgat. 2 tr. t. h.

BARNFRÖKEN

vekligt barnkär, frisk ordentlig pålitlig, något kunnig i sömnad erhåller nu genast plats i familj med fyra barn mellan 7-12 år. Rekommendationer, löneanspråk och fotografi sändes till »Box 12» Borås. (S. T. A. 09737)

EN DISPONENTFAMILJ i Stockholm önskas en anspråkslös och barnkär flicka af god familj för tillsyn af 2 barn. - För anses som medlem af familjen. Svar med noggranna upplysningar snarast till »Birgit», Iduns exp (544)

EN EX. SMÅSKOLELÄRARINNA, helst med elementarskolebildning, kan till hösten erhålla plats vid Lindesbergs samskola. Undervisningskyllighet: handarbete, matematik i lägre klasserna samt undervisning i småskolan Lön 600 kr. Ansökningar torde inlämnas till Styrelsen för Lindesbergs Samskola före den 30 april 1900. (G. 96295)

BARNFRÖKEN.

En ordentlig och barnkär flicka af god familj, kan på en tid få plats i Helsingborg för att jämte barnjungfru sköta tre små barn. Svar med fotografi och lönepretentioner till »T. S.», Helsingborg. (552)

LÄRARINNA, kunnig att undervisa i ämnen, hörande till 1:sta klassens kurs af allm. elementarläroverk för gossar, kan genast erhålla plats Reflekterande hänvändande sig till Hårdshöfding von Proschwitz, Ar-jeng. (515)

Föreståndarinna för Sanatorium.

Ett medelålders fruntimmer af god samhällsställning, helst ekonomiskt oberoende, kan erhålla plats som föreståndarinna för ett första klassens sanatorium i Stockholms närhet med bästa kommunikationer, om hon besitter de egenskaper, som erfordras för ett rätt skötande af en sådan befattning. Noggranna referenser torde uppgifvas och fullständig discretion utofvas. Svar adresseras till Svenska Telegrambyråns annons-afdelning, Stockholm, under märket »Föreståndarinna för Sanatorium». (S.T.A. 71429)

FÖR EN 8-ÅRS POJKE önskas nu till våren en fransysk bonne, eller i brist däraf en guvernant med enkla vanor, för att läsa och tala med pojken ifråga, samt i öfrigt utträtta de älgganden, som följa med en sådan plats. Svar, åtföljdt af betygsskrifter och lönepretentioner, torde inom 15 maj 1900 insändas till »D. L. G.», Malmö, p. r. (531)

HUSHÅLLERSKA

med fullständig kunnighet uti landthushåll, duglig, ordentlig och skicklig i all slags matlagning och bakning samt med ett jämnt lynne och förstånd att sköta göromålen och vara sparsam och samvetsgrann, får god plats på herrgård till den 24 april om tillförlitliga rekommendationer sändas till »Landthushåll», Örebro. (235)

PLATSSÖKANDE

UNDERVISNINGSVAN, musikalisk lärarinna önskar under sommaren plats i familj mot fritt vivre. Svar till »Barnkär», Iduns exp. (545)

VERKLIGT DUGLIG och arbetsam, bättre flicka söker plats. Är kunnig i matlagning, bakning, sömnad, handarbeten m. m. Svar »Villig hjälpreda», Iduns exp. (543)

ETT DUGLIGT, bildad fruntimmer, med goda kunskaper i allt som rör det husliga, önskar plats i familj. Norra Inackorderingsbyrå, Mäster-Samuelsg. 62, Stockholm. (542)

UNDER 3 MÅN. önskar ung folkskollärarinna plats i gladt hem, där umgängeslif erbjudes. Är villig att mot fritt vivre undervisa några timmar dagl. eller biträda med kontors- eller hushållsgöromål. Svar före 20 april till »E. A. E.», Iduns exp. (547)

UNG, BILDAD småländska önskar plats i treflig familj, där piano finnes, som sällskap och hjälp till frun. Svar märkt »Adri», Helsingborg p. r. (560)

SJUKSKÖTERSKA, ej ex., önskar till 1 Maj undersköterskeplats i sjukhus, i brist däraf för privat sjuk. 7 års intyg finnes samt goda muntl. rek. Snart svar till »E. P. 33», Stockholms sjukhem A. (542)

VERKSAMHET i ett hem på landet önskas för sommarmånaderna af en lärarinna, utex. från H. L. och anställd vid elem.-läroverk f. fl. Den sökande är van vid husliga sysslor och något musikalisk. Svar till »L.», Iduns exp. (553)

EN NORSK DAME, 22 aar, önskar att komma i et dattet hjem for at gaa husmoderen tilhaande. Har taget middelskoleexamen og spiller lidt piano. Lidt løn ønskes. Bilet merket »I. B.», sendes ind. 1:ste Mai til Iduns exp. (525)

I GODT TREFLIGT HEM, frisk trakt eller badort, önskar musikalisk, huslig, medelålders värlm. af god fam. snarast plats som sällskap och hjälp hos ensam herre eller dam, eljest i liten familj att underv. och värda barn. Små lönepret. eller fri resa och vivre. Svar »Trefligt hem», Iduns exp. (554)

EN ENSAMSTÄENDE, allvarlig flicka, i behof af ett hem, van vid arbete inomhus, önskar komma till någon äldre dam i stad eller på landet som sällskap och hjälp. Svar till »Vänligt hem», poststation, Teg-nérsg. 18. (563)

EXAMINERAD SLOJDLÄRARINNA, med bästa betyg och referenser, skicklig i fina och enkla handarbeten, önskar plats i elementar- eller hushållsskola eller börja handarbetskurser å därtill lämplig ort. Svar till »Skicklig», adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm. (G. 1991)

EN 24 ÅRS bättre flicka önskar plats genast i bildad familj att gå frun tillhanda. Är mycket musikalisk, skicklig i handarbeten samt har under flera år på egen hand skött bokföring och korrespondens. Största värdet sättes på att få komma till ett vänligt hem samt att blifva ansedd som medlem af familjen. De alla bästa referenser kunna lämnas. Den här reflekterande sände svar märkt »God plats 24 år» till S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b. (G. 1911)

EN UNG, musikalisk, bildad flicka, söker plats i bättre familj som sällskap och hjälp, helst där ungdom finnes. Har på egen hand förestätt hushåll. Hemma i sömnad och finare handarbete. Kompetent att undervisa i musik. På lön fastes ej afseende, blott ett vänligt bemötande och att anses som medlem af familjen. Svar torde benäget sändas till Iduns exp. under rubrik »Familjemedlem 1900». (474)

UNG FLICKA, undervisningsvan, nyligen hemkommen från utlandet, talande engelska, franska flytande, söker plats som lärarinna eller sällskap & lektriss. Bästa ref. Svar till »S. N.» Iduns exp. (572)

BILDAD FLICKA af god familj önskar plats som sällskap och hjälp hos ensam dam eller i familj. Goda rekommendationer finnes. Svar märkt »Z. S.» Norrköping. (572)

BILDAD, anspråkslös flicka, glad, godt sätt, söker plats, kunnig i matlagning, bakning, sylt, sömnad, väfnad, ordentlig, arbetsam. Svar »Hurtig, pålitlig», S. Gumælii Annonbyrå, Sthlm. (G. 2010)

HUSMODRÄR!

En 23 års flicka från landet önskar komma i ett större landthushåll, för att, mot fritt vivre, gå frun tillhanda i inomhus förefallande göromål, särskildt önskas att få deltaga vid matlagning. Hon är kunnig i strykning och har genomgått folkskolskola. Svar emotets tacksamt till »A. E. 23», Mellösa. (571)

I BÄTTRE FAMILJ önskar en flicka plats att gå frun tillhanda. Van vid inomhus förefallande göromål. Kunnig i konstväfnad, syning och enklare handarbeten, något hemmastadd i bakning och matlagning. Svar till »Idog», Ludvika. (565)

MOT FRITT VIVRE

och fria resor önskar en ung flicka, som genomgått Åhinska skolan och nu är elev vid folkskolelärarinneseminarium i Stockholm, under sommaren plats på landet för att undervisa yngre barn i vanliga skolämnen. Svar torde sändas till »Sem. 19», Iduns exp. (520)

HUSMODER- eller hushållerskeplats önskas af ett medelålders fruntimmer, i stad eller på landet, eller och plats som sällskap eller biträde till något fruntimmer eller äldre herre. Mångårig vana vid allt som hör till land- eller stadshushåll och utmärkt betyg kunna företes. Svar före 15 april till »J. K-n», Björnö, Heljebol (Värmland). (481)

PLATS sökes för en snäll och proper 19 års flicka från landsortsstad, i familj eller bättre hushåll. Har visserligen ej fått sådan skolunderbyggnad, att hon kan undervisa barn, och är ej heller hemma i musik, men är praktisk och väl hemmastadd i hushållsgöromål, samt eger ett godt sätt. Svar till »God hjälp», p. r. Eskilstuna. (527)

UNG, bildad flicka (genomg. 8-klass. lärov.) något musikalisk, söker nu eller till sommarens plats som lektriss och sällskap för äldre dam. Små lönepret. Svar till »X. 75», Norrköping, p. r. (494)

Angenäm sommarinackordering

kan erhållas i närheten af Karlstad invid af ångbåtar trafikerad farled, i en ämbetsmans familj, från början af Maj månad. Närmare genom bref märkt »Angenäm sommarinack.» till Svenska Telegrambyråns Annonssafdeln. Stockholm. (S.T.A. 71614.)

PLATS I FAMILJ, häst i Dalarna, mot billigt pris önskas för att få lära hushåll, mot att hjälpa till med förefallande göromål. Svar till »E. H.» Boden p. r. (546)

INACKORDERING på landet öfver sommaren i godt och bildadt hem kan erhållas. Tillfälle till bad och fiske. Vidare meddelas under adress: »B. I. V.» Upsala, p. r.

MUSIKLÄRARINNA, villig undervisa i musik, erhåller inackordering under sommarmånaderna hos bildad familj i vacker trakt af södra Dalarna. Språkkunnig äger företräde. Svar till »Sommaren 1900» Ludvika. (561)

INACKORDERING önskas på landet eller i småstad af tjänstemans enka. Egna möbler, sängkläder och linne. 375 kr. pr år betalas. Svar till E. K. 60 Tidningskontoret Kungsgatan 14. Stockholm. (550)

SOMMARVISTELSE. Å egendom, belägen i frisk, skogig och vacker trakt i norra Småland, nära större sjö och 5 km från järnvägsstation, emottagas inackorderingar af herrar och damer såväl under sommarmånaderna som hela året. Närmare upplysningar lämnas på begäran. Svar till »C. R.» Nordiska Annonbyrå, Göteborg.

Två unga flickor önska inackordering på landet 3 veckor i maj, ej allt för långt från Sthlm. Svar med prisuppgift etc. till »Rekreation». Iduns exp.

INACKORDERINGAR

öfver sommaren eller för helt år mottagas vid den naturskönt invid sjö belägna villan Charlottendal; en half timmes promenad från Gnesta järnvägsstation. Närmare meddelar Fröken Hilma Wetterholm, adr. Charlottendal, Gnesta. (562)

Konfirmationsundervisning.

jämte inackordering, erbjudes 3 å 4 flickor, i Linds naturskönt belägna prestgård, invid Askersund under 5 å 6 veckor från 1 Juli i år. Närmare meddelar Kyrkoherden CARL STRANDBERG. (G.12762) Adr.: Örebro.

INACKORDERING på landet, med eller utan konfirmationsundervisning, kan erhållas under instundande sommar på en af vårt lands vackraste och friskaste platser vid stor sjö och kanalled. Vidare genom bref till -r-, Östg. Corresp., Linköping. (S. T. A. 71520)

19-årig flicka, som vill lära hushåll, önskar till sommaren som medlem af familjen komma i finare hem där husmodern äger förmåga att väl dana en ung flicka för det husliga hemmet. Största afseende fästes vid ett godt och vänligt hem. Svar jämte uppgift om pris sändes under märke »X. Y. Z.» p. r. Söderhamn. (538)

INACKORDERING önskas af en ung flicka som genomgått 8 klass läroverk, Schar-taus handelsskola, samt en tid vistats i Eng-land och talar engelska. Hon önskar komma i en god familj för att lära hushåll och konstväfnad, samt deltaga i kontorsgöromål. Svar med prisuppgift m. m. sändes till »Tju-guaring» under adr. S. Gumælii Annon-byrå, Stockholm. (G.97201)

To Parents & Guardians

Mrs Halliburton (Widow of the late Charles D. Halliburton Esq. of the Chartered Bank of India, Australia & China) receives young ladies who are introduced or recommended & who wish to spend a few months in London. Terms on application. Address: 32 Dean Road WILLESDEN GLEEN, London N. W. Reference kindly permitted to Fru Th. Ahrenberg, Götabergsgatan 22, Göteborg. (G. G. 3741)

KONFIRMATIONUNDERVISNING jämte inackordering och god vård under 5 å 6 veckor från den 26 juni, kan erhållas hos kontraktsposten G. Wetterholm, Torsåkers prästgård, adress Gnesta. Reflekterande an-mäle sig före den 15 maj. (417)

Hos alla bokhandlare:

Minnesord till mina nattvardsbarn, af G. E. Beskow. Häft. 1: 50, kart. 1: 80, klotb. 2: 50. Stilla stunder före den Heliga nattvarden, af R. Wenger. Häft. 1: 50, halfr. band 2: 50. Villkoren för ett lyckligt äktenskap, af B. C. Rodhe. Häft. 75 öre, f. int. kart. 1 kr., klotb. 2 kr. Äktenskapet, en bok för trolofvade, äkta makar och föräldrar, af dr. Martin Luther m. fl. Häft. 1: 25, kart. 1: 50, klotb. 2: 25. Ett kristligt familjelif, af G. Everard. Häft. 60 öre, kart. 85 öre, klotb. 1: 50. Inflytandets makt. Häft. 50 öre, kart. 75 öre. Dag för dag. Råd med afseende på hvardagslivets förhållanden af G. Everard. Häft. 1 kr., klotb. 2 kr. Under korset. Några betraktelser till tröst för dem som lida. Häft. 1 kr., klotb. 2: 25. Solstrålar från himmelen för mörka sjukrum. Häft. 1: 50, karton. 1: 75, fint band 2: 50.

Fosterlandsstiftelsens förlagsexp., Stockholm.

IDUNA-KAKAO och IDUNA-CHOKLAD äro absolut utan alkalisk tillsats! Garanti för ren och fullgod vara! »Iduna» har kakaobönans egen färg, lukt och smak. »Iduna» garanterar det höga näringsvärdet den fullgoda bönan äger. Använd »Iduna» och Ni skall snart inse dess värde. »Iduna-Kakao» drickes gärna äfven af den, för hvilken kakao förut varit motbjudande. »Iduna-Kakao» erhålles med eller utan vaniljsmak. »Iduna-Kakao» säljes icke i lös vikt. »Iduna» är lagligt skyddadt märke för kakao och chokolad. Alb. Lundells Chokoladfabrik, Stockholm 4. Allm. Tel. 36 18. Rikstel. 16 73. »Iduna»-Kakao netto 1/2 kg., netto 1/4 kg., netto 1/8 kg. i bleckburkar. »Iduna»-Chokolad osockrad netto 100 gr., sockrad netto 100 gr. i paket. Hvarje burk och paket är märkt med ordet »Iduna». Obs! »IDUNA» absolut fri från hvarje alkalitillsats.

Gahnelit
för munnsen, svalgets och hudens
m. m. vård
tillverkas under kontroll af professor
CARL SUNDBERG.
Öfverfettad
Gahnelit-tvål.
Ny, pillerad tvål,
gör huden fin och mjuk.

KÖKSALMANACK

Redigerad af MATHIOLA.
FÖRSLAG TILL MATORDNING
FÖR VECKAN 22—28 APRIL.

Söndag: Jordärtskockspuré; gös å la Homburg; oxfilet å la jardiniere; anaspudding.
Måndag: Griljerad kalbringa; sagosoppa.
Tisdag: Spenatsoppa; stufvade aborrar med potatis.
Onsdag: Pannbiff med potatiskroketter; varm kalfost med mjölk.
Torsdag: Ärtor med fläsk; korfkaka.
Fredag: Grönsoppa; fläskkarré med brynt potatis.
Lördag: Pepparrotskött; mannagrynsvälling.

RECEPT:

Gös å la Homburg: Gösen fläskes, fläs och urbenas, betäckes med salt och får så ligga ett par timmar, hvarefter den väl aftorkas med linne, smörjes med äggula och smör, sammanrörts, och beströrs på bägge sidor med rifvebröd och riven parmesanost. En långpanna smörjes med kallt smör, fisken nedlägges däri och begyutes med smält kräftsmör och litet grädd, och pannan insättes i tämligen varm ugn. Fisken öfveröses ofta med sitt spad, och af detta spad kokas sedan sås, hvori lägges champignoner.

Oxfilet å la jardiniere: Fileten späckas med fläskstrimlor, vända i salt och litet hvitpeppar, och nedlägges med smör och stekas. Då fileten är brynt, spädes såsen först med vatten och sedan med god grädd, som gärna kan vara litet syrlig. Då steken är färdig, upptages den, skäres och hoplägges åter så att den ser hel ut. Såsen spädes med buljong eller kokhett vatten och afredes. En del däraf hålles öfver steken, som omgifves af brysselkål, blomkålsklyftor, späda morötter och hvad mera som kan åstadkommas af grönsaker. Ytterst lägges en infattning af vacker endivia. Såsen gifves till i skål. Vinbärgelä eller sallatsplommon serveras till steken.

Spenatsoppa: Till denna kan tagas spadet af den dagen förut kokta och griljerade kalbringan. Spenat skäres tämligen fin, förvälles och får koka upp i köttspadet. Några äggulor och en liten kopp grädd vispas i soppskålen och den kokande soppan hålles däri.

Pannbiff: Af köttfärs, som bör vara tämligen stadig, stekas platta kakor hastigt och löst; rå potatis, lök och morötter skalas, skrapas och skifvas. I en med smör smord form nedlägges köttkakorna hvarfals med skifvade rot-

Kongl. Hofleverantör
Winborgs
Attika
FABRIK
Sena
MARKS
Soya.

sakerna och sås af stark köttsky påhålls. Lack lägges på formen, som insättes i ugnen att gräddas i vattenbad.

Grönsoppa: Morötter och andra sopprötter kokas i tillräckligt med vatten, så att det kan blifva lagom till soppa. Då rötterna äro färdiga, ilägges ärter (inlagda) efter råd och lägenhet samt brysselkål, förut kokt och afrunnen, eller ok blomkålsklyftor. En eller två teskedar Liebig's köttextrakt — beroende på kvantiteten af soppa — tillsättes jämte salt och hvitpeppar efter smak.

Fläskkarré blir särdeles smakligt, om den späckas med persilja och smör. Persiljan skäres groft och blandas med smör; med en träpinne stickas hål i köttet och persiljan nedstopas i hålen, som böra vara rätt stora, och inskjutes med träpinnen samt tillpackas, så att hålen fyllas. Blott helt litet smör användes.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

MARIA. 1) Läkigt. 2) Så vidt vi för vår del veta, finnas här vid lag inga radikalläkemedel, ty de återbildas hvad som än göres. Som stockholmsbo har ni ju dock tillfälle att rådfråga er med fullt kompetent person, d. v. s. speciallist i hudsjukdomar. 3) Tvättningarna böra naturligtvis ej ske med enbart vatten (detta löser ju ej fett!) utan med såpa eller såpsprit och (varmt) vatten och böra om häret är så fett, som här tyckes vara fallet, göras en gång i veckan.

MARIA 23 ÅR. 1) Nej, det är nog ej nödvändigt. 2) Nej. 3) Ja, sannolikt. 4) Nej, det blir visst icke fallet. 5) Naturligtvis ej alls något hinder för resan, som torde vara er mycket nyttig. — För öfrigt gör ni klokast i att upphöra med alla funderingar och all oro i detta ämne öfver hufvud taget: Edra sjukliga symptom bero helt säkert på andra orsaker (neurasthenie).

KVINNA. Se svar till Pansy i n:r 3. »Radikalur — omöjligt!
OLYCKLIGA MINA. Det ges olika arter däraf. Lättare dylika kunna bestå årtionden utan menliga följder. Någon särskild »specialist» finnes ej.

ARYHT (?). Sannolikt äro alla dessa symptom blott beroende på er blodbrist och nervsvaghet. (Jfr svaret till 23 år 1) i n:r 7). Har ni tillfälle att i sommar undergå en brunns- och badkur, vore det önskvärdt.

55-ÅRING. Ni bör låta undersöka edra öron (och er hals). Som Göteborgsbo har ni ju lätt tillfälle att anlita speciallist, som då efter undersökning kan säga er, om något kan göras eller ej.

LAURA. Har ej det ringaste inflytande på blodbrist. Verkar blott något lösende.

THERESE. Se svar till Afiman i n:r 11. Naturligtvis är det ej minsta risk att bota det onda — om det lyckas!

PRENUMERANT PÅ IDUN 1900. Skulle den ej vika för lämplig medicamentös behandling (som ni ju nu tyckes få), så blir den måhända ej bättre förr än varmare väderlek inträdd, då i värsta fall också ett luftombyte kan behöfva göras.

D:r —d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 265. Till hvem i Stockholm skall ett gammalt, ensamt fruntimmer vända sig för att få upplysning om de villkor, som fordras för att komma in på Pauvres Houteux, Oskar den förstes minne, Änkehustet eller annan välgörenhetsinrättning, där fattiga ensamfuntimmer kunna få en fristad och hvila ut från sorger och lidanden?

Den gamla.
N:r 266. Kan någon gifva mig ett säkert och bepröfvadt medel mot röda händer?

Sorgsen.
N:r 267. Var god och uppgif ett säkert medel mot liktommar!

Z.
N:r 268. Skulle någon vilja gifva mig anvisning på ett bepröfvadt medel mot magsyra? Hvad bör man iakttaga för att ej förvärta densamma?

N:r 269. Finnes något oskadligt medel, hvarmed man kan beförtra hårväxten?

Sorgsen.
N:r 270. Hvad fordras för att vinna inträde vid något af folkskoleläraresseminarierna? Hvar skall man vända sig till för att få prospekt?

Landtbo.

BARNÄNGENS
antiseptiska
Vademecum.
Nutidens yppersta * *
* * toaletmedel.
Oskadligt. Välsmakande. Äger största antiseptiska värde. Är mångsidigast gagneligt. Blir i längden billigast.

N:r 271. Skulle moster Emma vilja säga mig, hur jag skall väfva en vacker och modern bomullsklädnad? Vilka färger? Skall den vara rutig eller randig, fragar

Fru Frenanda.
N:r 272. Min sextonåriga son har sedan ett par år varit besvärad af finnar i ansiktet. Finnes något ofarligt medel, hvarmed dessa kunna behandlas, så att han åter får klar hy?

Margot.
N:r 273. Vill någon hafva godheten lämna upplysning om någon vacker, ej för svår pianomusik, såväl två- som fyrahändig?

Beda.
N:r 274. Var god lämna uppgift på några vackra sänger för två röster, med eller utan pianoackompagnement, beder

Beda.
N:r 275. Finnes något medel att få bort giktknölar på fingerleder eller att förhindra uppkomsten af flera dylika?

Margot.
N:r 276. Tacksam för adress på någon kvinnlig slöjdskola i Skåne? Lär finnas en i Kristianstadstrakten?

Anna.
N:r 277. Jag är kunnig i tillagning af s. k. husmanskost, men ville så gärna lära mig finare matlagning och upplagning. Hvar i Stockholm kan jag bli antagen som elev? Hvad är billigaste afgiften? Finns någonstades frieleplats? Till hvem skall man vända sig med förfrågan?

Bättre, mindre bemedlad flicka.
N:r 278. Nämna några vackra duetter för alt och mezzosopran.

20-åring.
N:r 279. Kan någon upplysa om huru d:r Afzelus' medel mot pormaskar medelst grönsåpa skall användas? Lär stått i Idun våren 1896.

A.
N:r 280. På en ljus, grågrön, ylleklädnad har jag fått fettfläckar. Då jag skulle taga bort dessa med benzin, bildade sig mörka ringar omkring. Huru skall jag få bort dessa ringar?

Tant Eugenia.
N:r 281. Finnes det någon läkare i Upsala, som medelst elektricitet borttager »generande hårväxt», och i så fall hvilken?

Esau.
N:r 282. Är det någon som pröfvat det i Idun annonserade medlet »Härborrtagaren» och med hvilket resultat?

Esau.
N:r 283. Hvad är priset på äkta danska doggar?

Gul med svart nos.
N:r 284. Finnes ej något bättre än valnötsbädd att använda vid glödrättning? Det blir så ojämnt och kluddigt.

Glödande.
N:r 285. Hvilket skinn användes att glödrita på? Är det dyrbart?

Glödande.
N:r 286. Hvilka äro fordringarne för inträde i Kongl. flottan som kadett? Huru länge pågå studierna, och hvad är ungefärliga kostnaden?

Alma.
N:r 287. Finnes det någon, som kan gifva några upplysningar om fr. Mimmi Dalman och fr. Hildur Rucén, lärarinnor i Landskrona Elementarläröverk för flickor i början af 1880-talet?

F. d. elev.
N:r 288. Hvad är C. D. af Wirséns adress i Stockholm?

X.
N:r 289. Hvarifrån ha alla konstiga namn på gåtor kommit, såsom aritmoren, aritmogryf, akrostikon, anagram m. fl.? Hvarför icke använda svenska namn?

Violet.
N:r 290. »Du lyckliga ost!» äro bevingade ord. Som länge ha flugit omkring i vår nord, Men fast ifrån mun och till mun de än gå.

Så kan jag ej än deras ursprung förstå. Jag undrar, om »jungfrun», som förr satt i bur,

Vid åtgång af osten sig kände rätt sur Samt tänkte: »O, vore jag omtyckt som den. Ej sutte jag här då och trånade än!» Kanhända en skålm denna tanke förstod Och då spred den ut? Men visst fordras det mod,

Att tummas som osten och bit efter bit På lämna, att stilla sin nästas aptit? — Nu vore jag tacksam, om någon kan svara.

Hvad meningen väl med de orden kan vara?
Gentiana.

N:r 291. Upplys om okunnig om bästa sättet att med någon vinst göra sig af med gamla flaskor af diverse slag. Däri inbegripas buteljer (rödvin m. m.) samt olika sorters apoteksflaskor (Sevico m. m.).

»Anni».
N:r 292. Ehuru endast 24 år gammal har jag fått ett slags gulbruna fläckar i form af mustascher på öfverläppen. De misspyda ohjälpligt. Är det manne s. k. lefverfläckar? Hvad skall jag göra för att bli dem kvitt? Jag har haft dem omkring ett år, och man påstår att de istället för att aftaga under årens lopp tilltaga. Min hy är gulaktig, men synnerligast är den det kring ögonen och på öfverläppen också. När det är varmt sträcker sig denna fula färgnyans åt hakan också. Hvad är att göra?

Landsbo.
N:r 293. I större fabriksstad, där tvättinrättning ej finnes, har undertecknad ämnat anlägga, eller i någon lämplig byggnad inreda en sådan. Kan det vara lönande? Erfordras dyra maskiner och redskap eller öfriga dyra anläggningar? Hvar finnes i mellersta eller norra Sverige att bese en dylik?

»Prenumerant».
N:r 294. Skulle någon vilja säga mig hvart jag bör vända mig för att afyttra vackra mönster i gobelin- och schattersöm. Har tagit lektioner i målning på siden, porslin m. m. både i Paris och här i Sverige, och roar mig med att komponera mönster. Som modeller använder jag i synnerhet lefvande blommor. Bekanta ha tillrädt mig att göra mig någon förtjänst af denna min sysselsättning, men jag vet ej huru jag därvid skall gå till väga. Skall jag sy upp gobelinerna på prof? Jag vet ej om jag utan garanti tors skicka själva originalen ifrån mig, och något mönster-skydd existerar ju ej i vårt land?

Målarinna.
N:r 295. Har tänkt att knyta gardiner i filet-guipure och vill hafva dem så vackra som möjligt. Hvad skall jag knyta dem af, hvad skall jag tråda dem med, och hvad skall jag sätta i kanten? Det är uddar på mönstret, men de hålla väl ej att klippa ut, utan gå sönder i tvätten.

Villrådlig.
N:r 296. Kan någon upplysa mig om professor Falb's profetior för 1900?

Erna.
N:r 297. Min lilla flicka, som fyller 7 år den 31 mars, har af sin morfar fått löfte om en liten velociped. Jag är emellertid mycket orolig att hon skall skada sig genom åkningen. Det är en ovanligt stark och försigkommen flicka, som, om hon kommer till att få åka, endast får göra det med stor måtta.

Vore tacksam om någon eller några af Iduns vänner, medicinare eller icke, med erfarenhet i sådant fall som detta, ville säga mig sin åsikt om underäriges cykelåkning.

Gotha Borg.
N:r 298. Huru skall man själf kunna lära sig läsa och tala tyska?

Jag.
N:r 299. Finnes det någon, som skulle vilja gifva mig beskrifning på »memma» (på finska mamm), som mycket användes i Finland vid påsktiden?

Eira.
N:r 300. Hvilka adliga damer få bli stiftsjungfrur? Huru många? Hvad iakttages för att bli det? Hvilka förmåner af att vara stiftsjungfru? Hvilka skyldigheter?
Hugo.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas tiftigt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves alltid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfylltstörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förder-skull det en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

N:r 171. Me torde öfverdröjligen uppgifva namn och adress till Iduns exp.

N:r 185. En tesked honung blandas med en dessertsked brännvin och en knapp tesked fin såpa. Blir blandningen för tjock, kan den spädas med brännvin. I birst på honung kan man taga pudersocker och smälta det med litet kokande vatten. Bandet fuktas så mycket att det ligger stilla på ett rent bräde, hvarpå en svamp doppas i blandningen och bandet gnides därmed, tills det blir rent. Med en annan svamp, doppad i rent kallt vatten, öfverskjöljes bandet, inklappas några minuter i tunt kläde och strykes genast. Ett annat tunt tyg bör läggas öfver bandet när det strykes, men borttages, innan bandet är alldeles torrt. De band, som äro af oblandadt silke och äkta färg, blifva härigenom så godt som nya. Mindre smutsiga band gnidas med en räskalad, klufven potatis, afstrykes med en fuktig svamp och strykes som de förra.

Karla Rönne.
— Vispa en bit hvit silkestvål i varmt vatten, och tvätta sedan det gula sidenet däri (men söndersprätta blusen). Likaså det blå skärpet. Skölj alltsammans sedan väl och linda sidenet om-

FREJA-MAGASINET
C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
18 GÖTGATAN 18.
29 DROTTNINGGATAN 29.
KONTOR och LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

kring en mangelkafvel emellan rent linne. Låt det så ligga några dagar, tills det blir fullkomligt torrt (behöfver ej strykas).

Faster Johanna.
N:r 186. 6 äggulor vispas väl, däri läggas 200 gr. socker, hvarunder man vispar flitigt. 4 skedar skiradt smör, samt 225 gr. hvitemjöl. Sist slås de 6 hvitorna till hårdt skum och röres väl tillsammans med det öfriga. Ett annat: Ett kvarter grädd, ett dito vatten, ett half dito smält smör, 2 hela ägg och ett skålpund hvitemjöl.

Karla Rönne.
— Ett ägg blandas med ett half kvarter vatten, 1 och en half fjärdel mjöl, 1 jumfru skiradt smör och sist röres 1 kvarter tjock, sur eller söt grädd. Vispas till hårdt skum, litet rifvet citronskal iblandas men ej socker, ty däraf blifva väfflorna tunga.

Oraklen i Ö.
N:r 189. Kläd öfver skärmens ytterstida med filt eller kläde, hvarpå sytts någon större kvist, ranka e. d.

Kikkan.
N:r 191. Den visan, som Kajsa fragar öfver, är en bit ur »Studenten på friarefärd» och lyder så här:

»Första gången jag friade
Mins jag nog,
Det var ett ånglaväsen.
Som mot mig log.
Med himmelsblå ögon
Och en million.
Jag var då informator
Hos en baron.

Med herr barons ättlingar
Läste jag
Matematik och franska
Hvarenda dag;
Sönerna knappast förstodo
Ett lätt problem,
Men lilla fröken lärde
Så lätt sitt ämne.

Fröken och jag vi sutto
Hvar aftonstund,
Sälla, som turturdufvor
Uti grön lund,
Drömde om prästabröllop
Med stor supé,
Men ack, — vår sällhet stordes —
Vi vaknade.

Ty bakom oss stod baronen
Med bister min,
Näfen han knöt och bad mig
Att »dra för him!»
För mina informationer
Jag knappast fick tack,
Utän blef körd på porten
Med pick och pack.»

Ella-Maja.
N:r 192. Resan till Helgoland från Hamburg (hvaremlan det under sommarmånaderna är daglig förbindelse) kostar: enkel biljett mark 15.80, returbiljett (gällande 45 dagar) mark 24.20. Passar man söndagslustresorna ställer sig biljettpriset något billigare. Resan till Hamburg från t. ex. Stockholm kan väl göras för cirka 75 kr. på 2 kl. järnväg och 1. sta klass ångbåt.

På Helgoland betalas allt per vecka. Billigaste priset för ett rum med en bädd är cirka 7 å 8 mark per vecka, då enkelt inredt och vanligen beläget på Oberland. Elegantare rum, isynnerhet om de äro belägna i Unterland, betinga ett pris af 12 å 15 mark, ja ända till 25 å 30 mark per vecka. Maten får man nog beräkna till (alla billigast) 4 mark per dag. Önskas närmare upplysningar, lämnas de gärna af

Gördis.
N:r 193. Er spegel förskrifver sig troligen från 1800-talets början. Om restaureringen verkställles med pietet, af därtill kompetent person, så förlorar spegeln ingalunda det antika värde den möjligen äger.

Oraklen i Ö.

Schatteringsfärgeri
för absolut äkta s. k. mossfärger för hemindustri är
ÖRGRYTE
Kemiska Tvätt- & Färgeri- Aktiebolag,
48 Kungsgatan 48,
GÖTEBORG.
Solidt arbete Lägsta pris.

Detta är en obetydlig annons,
men kom likväl ihåg att
Visitkort, Sigill, Korta va-
ror, Stämplor m. m. er-
hållas fördelaktigast hos
John Fröberg, Finspong,
Illustr. priskurant gratis,
ej franko.

N:r 194. Vänd er skriftligen till Louis Kuhne, Leipzig, Flossaplatz 24, Internationellt Etablissement för läkekonst utan medicin och operation. Undervisningskurser i »Läran om ansiktsuttrycket». Om ni köper den bok, som jag i svar till n:r 148 omnämner, får ni en klar inblick uti denna läkekonst. Nebud.
N:r 195. Svart och guld med gulblommigt sidenöverdrag blir trefligast. Om ni ej vill ha vitt och guld, så tag rödblommigt sidenöverdrag. Agu.

N:r 196. Unga flickor ifrån Göteborg, Ni vill drömmen lära tyda, Men vet! det blott vållar sorg. Vill ni därför gumman lyda? Sök ej framtidens förlåt att lyfta, Ty det är stor barnhärtighet Att vi ej vårt öde vet.
N:r 197. God vinättika, litet vatten och socker samt Winborgs prima senaps-pulver sammanröras. Blir utmärkt god. Önskar man den mycket stark, uteslutes vattnet. Stella.

N:r 198. God vinättika, litet vatten och socker samt Winborgs prima senaps-pulver sammanröras. Blir utmärkt god. Önskar man den mycket stark, uteslutes vattnet. Stella.

N:r 199. Insänd adress och porto till Iduns exp.
— Bäst att vända er direkt till fröken Nina von Engeström, adress Örebro. God inackordering erhålles för 40 a 45 kr i månaden. För fullständig kurs betalas 1:sta månaden 30 kr, 2:dra månaden 25 kr. samt 3:dje månaden 20 kr. Arbetstid 10—3. Selma.

N:r 200. Pådrag handsken och gnid den duktigt med en i benzin doppad ylleapp. Rekommenderas i synnerhet för glaciöhandskar.
N:r 201. Hos K. M. Lundberg i Stokholm finnes resårband med knapphål. Stella.

N:r 202. I ljumt vatten och glycerinsåpa, men tillsatt duktigt med salt. Skölj det väl och häng det genast att torka. Stella.

N:r 203. Duktygen med vitt, lakan och handdukar med rödt. Trefligast är att sätta båda kontrahenternas initialer tillsammans. Oraklen i Ö.

N:r 204. Reform botas genom att ofta bstrykas med boraxlösning. — Man köper litet borax på apoteket och håller ej på mera vatten än att det stannar en liten bottensats af boraxen. Kåra Mor.

N:r 205. Med terpentin. Stella.

N:r 206. Se svaren till n:r 130. Oraklen i Ö.

N:r 207. Komponisten Torsten Petré's »Skizzer för Piano», pris 1.50 kr. Spindler: Opera Album (olika nummer). Edm. Kretschmer: Der Eriksgang u. Krönungsmarsch ur operan Folkungarne. Tyska.

N:r 208. Smedman d. ä. Handelsinstitutet. Stockholm. Oraklen i Ö.

N:r 209. Går utmärkt att tvätta i qvilajabark. Oraklen i Ö.

N:r 210. Loreleyfantasi af Sidney Smith. Leschetizky: 2 Mazurkas op. 24. Liszt: Rhapsodie hongroise II Erleichterte. Ausgabe von Franz Bendel. Schubert: Impromptus op. 90. Tyska.

N:r 211. På Gustafsberg vid Uddevalla finnes granskogsklädda berg, hafsvatten, alla sorters bad, stor park, bra restauration. Tyst och stilla. Kombinerad järnvägsbillet på 6 (sex) veckor 2:dra klass kostar 22 kronor till Uddevalla. XY.

Ett stort parti färdigsydda Lakan och Örngätt af extra prima väf säljes af en händelse till nedanstående billiga pris:
Oblekta Lakan:
storlek: 126x210 cm. 142x240 156x240
1: 50 pr st. 1: 75 2: kr.
Blekta Lakan:
storlek: 120x210 cm. 135x240 156x240
1: 75 pr st. 2: kr. 2: 50
OBS! Örngätt 55 öre pr st. Blekta Örngätt 75 öre pr st.
ZEDERFELDT & HANSEN,
6 Observatoriegatan. Rikstel. 27 03.

N:r 221. Se svaret 116 i n:r 13 af Idun för 1900.

Oraklen i Ö.
N:r 222. Det är araliornas karaktär att fälla de nedre bladen och blott behålla sin krona. Dock böra de ha litet vatten under vintern, men mycket på sommaren. Ej för mycket sol. Stella.

UR MOSTER EMMAS VÄF-BOK.

TYG FRÅN SENASTE UTSTÄLLNINGEN I LINKÖPING.

På utställningen fanns ett klädnings-tyg i blått och vitt, som tycktes vara i den stora allmänhetens smak. Det vändes, undersöktes och beundrades och alla undrade huru det var väfdt, utom undertecknad, som sett samma väfnad i en gammal väfbok från 1787. Tyget är i år högst modernt, hvarför denna uppsats kan vara till nytta för dem, som voro ovissa om väfnaden. Tyget i fråga hade blå botten och tjocka hvita trådar lagda höga, som bildade rutor, dock ej stora. Det var väfdt öfver 5 skaft samt 4 trampor. Det solfvades sålunda: 2 3 4 5, 2 3 4 5, 2 3 4 5, 1 1 1 1, 2 3 4 5, 2 3 4 5, 2 3 4 5, 1 1 1 1. Knytningen till fyra trampor på följande sätt: till första trampan snöre från 3, 5, skaffet, till andra trampan snöre från 2, 4, skaffet, till tredje trampan snöre från 1, 3, 5, skaffet, till fjärde trampan snöre från 1, 2, 3, 4 skaffet. Vid trampaningen tillvägagår man på så sätt, att 1, 2, 3, trampan användes till botten och man trampar på desamma fram och tillbaka så stor man vill ha botten. Då botten fått den storlek man önskar, öfverhoppas man trampan 3 och tar istället trampan 4, för hvilken trampa man islar en grof tråd, motsvarande den grofva hvita, som utgör randen i varpen. Från trampan 4 går man till trampan 1 och sedan trampar man fram och tillbaka tills botten fått sin bredd. Tyget varpas med 12 trådar blåa och 6 hvita. De 6 hvita trådarna sättas på skaffet 1 och få alla 6 trådarna följas i samma rör, hvarföre man måste beräkna en sked så pass grof, att 6 trådar kunna rymmas i samma rör. Botten sättas 2 i rör. Således blifva 6 rör med blått och ett med vitt. Till öfverbindning sättas en skaffthäst och en treskafttrissa vid hvarje sida. Detta tyg väfves af vanligt bomullsgarn n:r 15. Moster Emma.

KLÄDNINGSTYG AF GLORIA FRÅN UTSTÄLLNINGEN I LINKÖPING.

Väfnader af gloriagarn användes nu för tiden mycket, men om de skola få något utseende, måste de antingen väfvas i fasoner eller också måste gloriagarnet läggas på ena sidan. På utställningen i Linköping fanns ett mycket vackert klädningsstyg med vanligt vitt bomullsgarn till varp samt gult gloriagarn som inslag. Det ifrågavarande tyget var solfvadt öfver 8 skaft sålunda: 1 2 3 4, 1 2 3 4, 5 6 7 8, 5 6 7 8, 1 2 3 4, 5 6 7 8, 1 2 3 4, o. s. v. Knytning till 8 trampor sålunda: till första trampan snöre från 3:e, 5:e och 7:e skaffet; till andra trampan snöre från 4:e, 6:e, 8:e skaffet; till tredje trampan snöre 1 5 7, skaffet; till fjärde trampan snöre från 2, 6, 8, skaffet; till femte trampan snöre från 1, 3, 7, skaffet; till sjätte trampan snöre från 2, 4, 8, skaffet; till sjunde trampan snöre från 1, 3, 5, skaffet. Till åttonde trampan snöre från 2, 4, 6, skaffet. Inslag: gult gloriagarn. Detta tyg, garneradt med svarta spetsar, kan med fördel användas till bal- eller bröllopsdräkt. Moster Emma.

TIDSFÖRDRIF LOGOGRYF.

Ett skötebarn jag var hos mormors mor Med rep och käppar måste hon mig styra,

Specialité: * * * Glas- och Porslinsserviser.

Profver & prisuppgifter på begäran.
G. Johanson.
Kosta Glasmagasin.
24 Regeringsgatan 24

Ibland jag gick med två, ibland med fyra,
Och nötte ut en massa gamla skor.
Om pigorna ej ville göra nytta
Jag gjorde tjänst såsom en skvallerbytta.

Mor sörjde för att sällan jag var tom.
Och mången smakfull bit i mig blef kastad.

Så stor ibland, att jag blef öfverlastad,
Men mången gång man kastade ock bom.

På händer bars jag ej i barndomstjället,
Men man bar ofta hand på mig i stället.

Af husets pigor fick jag många slag.
Och hvassa klor de kunde i mig spänna,
Men fram och åter fingo de ock rädda
För min skull mången lång och vacker dag.

Och skeden jämt i vackra handen taga.
Samt hvad jag slitit sönder tåligt laga.

Af trådar nästan ändlöst tal jag har,
Och ibland dessa må en stund ni välja:
Hvad i en lärftsbod alltid man får sälja.
Och hvad dig troget genom lifvet bar.
Det hvarigenom fet man aldrig blifver.
Hvem kraft åt många stora verk oss gifver.

En prydnad uppå foglar och persedar.
Hvem hvila åt den tröttrade förmedlar.
Två maningsord: Dem följ och så dig stärk.

Till siffran ett en granne hög och värdig.
Hvad du bör göra — så moralen lär dig.

Hvem sakta vaggas utaf böljor blå.
För hvilken vägen äfven är en spegel.
Hvad bör skomakar'n blifva vid — som regel?

Hvad en gymnast kan ögonblickligt slå.
Hvem sig i stoffet vissa tider rullar.
Hur bygd ej är, som ter sig rik på kullar.

En källa till allt skönt och godt på jord.
Pålitlig ledsven ibland dolda faror.
En utaf mina många fina snaror.
Det första och det sista på ett bord.
Två husdjur. Ett i skog. Och ett i vatten.

Ett ämne, mörkare än själfva natten.
F. M. C.

GÅTA.

Ett sällsamt öde blef helt visst mig gifvet,
Jag är en blodlös kropp förutan själ.
Jag följer mänskan under hela lifvet,
Och är vid henne bunden, som en träl.
Dock är min lott ej svår, ty hvad hon lider
Den saken tager jag mig icke af.
På samma väg, till samma mål jag skrider,
Det säkra målet, glömskan och en graf;
Och när hon bäddas stum och kall däri,
Då är ju ock mitt tomma lif förbi.
ELINE.

Köp 4711 Eau de Cologne
DEN ÄR DEN ÄKTA, STARKASTE, VARIETÄTIGASTE, MEST ÖPPRISÄNDE OCH STÄRKANDE.
Begär alltid märket 4711 och refusera imitationer.
Försäljes uti alla välsorterade parfumerier. — Generalagent i Sverige för Parfumerie 4711, Köln EMIL BOSTRÖM, Norrlandsgratan 99, Sthlm.

ORDFÖRVANDLINGS-GÅTA.

Helge Seth
Dan Selim
Ketty.
Om de bokstäfver som ingå i dessa namn sättas i en annan ordning, så bilda de titeln på ett litterärt arbete. TIM-TAM.

ARITMOREM.

- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 bilda namnet på en badort i Tyskland.
- 9, 7, 2, 3 ett fyrfotadjur.
- 3, 1 ett träd.
- 2, 9, 3, 6 en flod.
- 2, 7, 6 en gudinna.
- 3, 1, 7 ett fortskaffningsmedel.
- 2, 3, 6 ett husdjur.
- 8, 5, 7, 2 benämning på regent.
- 7, 6, 3 ett gossnamn.
- 1, 2, 7, 6 ett substantiv.
- 2, 4, 6, 7 skriftecken.

SIFFERGÅTA.

1	10	5	12	1	13	14	11	10	5		
2	15	4	9	8	13	14	11	16	6	5	11
3	8	17	5	13	14	11	16	5	18	14	14
4	19	18	9	8	4	16	6	3	10		
5	20	10	5	19	14	10	11	4	9		
6	17	6	8	19	10	5	12	1	6	3	4
7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
8	19	13	14	11	8	12	5	13	3		
9	12	21	9	18	14	11	4				
10	13	14	19	22	11						
11	16	5	10	14	3						
12	17	10	14	4	9						
13	15	2	19	8	20						
14	4	8	20	10	3	4	5				
15	8	23	9	19	11	18	5	20	10		
16	8	19	4	14	11	5	23	19	10		
17	8	17	4	24	13	10	9	13	19	4	19
18	7	10	8	20	4	5	10	3	16	10	9

1) Våra efterlevande, 2) stad, 3) parken förskönande, 4) rekreationsort, 5) missfördande, 6) afgift, 7) önskvärdt i vinterkyllan, 8) gammalt kungligt påbud, 9) djur i uppväxten, 10) hvad segraren gjorde i den belägrade staden, 11) ödeläggande tilldragelse, 12) bekladnad, 13) adjektiv, 14) flottafdelning, 15) från köksträdgården, 16) tillhör köket, 17) abstrakt begrepp, 18) nöje.
Äro orden i de horisontala raderna funna, bilda de i mellersta lodräta ett ordspråk.
E. O. N.

PROKOP.

Uppå vår jord, om man betänker,
Hur mycket finns det icke där,
Som tillfredsställelse oss skänker,
Ja, en mitt första stundom är!
Det är på smaken och på tycket,
Som för det mesta allt beror —
Att disputeras i det stycket,
Det vore nog en dumhet stor.
Man därför också konstaterar,
Att hvad den ene ger sitt »pris»,
En annan alls ej estimerar,
Nej, icke tål på minsta vis.
Hvad en mitt första allt kan vara —
Ja, därpå är ej lätt ge svar.
Se här ett par exempel bara,
De första jag i högen tar:
Det korn, som uti jorden ligger,
Betäckt af vinterns is och snö.
Den skärf, vid dörr'n den arme tigger,
Som hindrar honom från att dö.
Den lilla frodiga krabaten.
Som stultar kring vid mammans kjol,
Och ungdomstidningen »Kamraten»,
En veritabel hemmets sol.
Det friska vattnet uti källan
En varm och solklar sommar dag.
Ja, en mitt andra ej så sällan
Kan räknas med i detta lag.
Den arma stackarns usla koja.
Den rikes kostliga palats.
Den unga flickans gyllne boja.
Den tragne mannens verkstadsplats. —
Såväl det minsta som det största,
Erfarenheten oss det lärt,

Stomatol- * * * *
***** Tandpulver,**
Stomatol- ~~~~~
~~~~~ Tandpasta,
Äga förmåga att rena tänderna samt bevara deras blanka naturliga utseende utan att angripa emaljen. (C)

Kan stundom blifva en mitt första,
Kan blifva för vårt hjärta kärt. —
Ett litet ord till sist resterar,
som utaf runor tre består.
Vår gåta ordet repeterar —
Du det här öfvan söka får.
MOSTER LISA.

LÖSNINGAR TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 15.

CHARADEN: Frukost.
REBUSEN: Breffrem.
NAMNGÅTAN: Fredrika, Katy, Tyra, Rakel, Elma, Margareta.
PARAGRAM: Kåldolma: kasta-ni-er, åker-lapp, lim-panna, Dal-mat-i-en, Os-Kars-hamm, Lon-don, maka-lös, ask-lock.
PARAGRAMGÅTAN: »Påfång gå lär mycket ondt»: få, ås, frisk, ädel nu, gosse, god, återigen, ledsen äkta, rädd, månen, yr, ceremonios, kall, eld, tunn, onaturligt, natt, drinkare, tokig.
ARITMOREMET: Kalkontupp: Knut, kanot, palt, kalk, lapp, ko.
GEOGR. RADIEGÅTAN: Göteborg: 1) Gemünd, 2) Öresund, 3) Tharand 4) England, 5) Bagdad, 6) Oxford 7) Ryssland, 8) Grekland.
IFYLLNADSGÅTAN: Min son på galejan: 1) Minesota, 2) risbastu, 3) mandrill, 4) snöstorm, 5) frågodag, 6) träkanna, 7) käpprapp, 8) vattenså, 9) Hud-dinge, 10) Odensala, 11) tjuffiga, 12) tåreflod, 13) lejonman, 14) karamell, 15) november.
ORDGÅTAN: Sumatra-Holland: Lem-pach, Urbino, Memel, Appenzell Tana, Runn, Allahabad.

BREFLÅDA

A. af W. De små resestrycken äro ju nedtecknade med både färg och stämning, men tyvärr sakna vi utrymme för desamma.
ADAM. Edert »försök att vara litterär» blef endast ett försplidt besvär.
SPERANZA. Vårt påsknummer var redan färdigt, när dikten anlände.
ADIL. Allt för svagt till formen!
MAGNA BERG. Den lilla kafferops-»dyllen» synes oss verkligen allt för banal.
ELLA. De små dikterna passabla, men röja ingen utpräglad begåfning. Användes ej.
S—D TH—N. Om vi ej allt för mycket misstaga oss, finnes en sådan pensionsfond redan stiftad.
THORSTEN. Dela svar med Ella!
MOSTER EMMA. Tack; skall komma snarast möjligt!
BEATA HVARDAGSLAG. Snälla mam-sell, läs brefflådan i n:r 15!
DUR. Den såskliga lilla sippan blå gick till alla de andra värblommorna i papperskorgen.
LISSU. Ganska nått, men ändå.. vi måste vara obönhörliga, ty våra vittra vishus hota att sprängas af de rika förräden.
ARYTH. Oj, oj, oj, så sött och så så sentimentalt! Det blef namnam för »den förfärliga»!
L. S. Norrköping. Eder insända anons sätt med fetstil kostar 2.70 pr gång. Rabatt lämnas ej.
REDAKTIONEN.

Ren honung
1: 35 kg.
Saffran, Anis, Fenkål, Kummin, Kardem., Kanel, Mandel, Vanilj, Cedro-, Bittermandel-, Pomerans- och Vaniljolja m. fl. essencer, Jästpulver, äkta Kanel, Senap, Succate, Pomerans- och Rosen-vatten, allt bästa varor och billigaste priser hos
WILH. BECKER,
Kungl. Hofleverantör,
5 Malmtorgsgatan 5.
STOCKHOLM. (4)



Husmödrar! Spara
 är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hushållspenning!
 Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använden i Edra hushåll Pellorins Margarin, Göteborg, som är bäst, drygast och billigast!

Züricher-Sidentyger

till fabrikspriser franko och tullfritt
 från 50 öre pr meter till kr. 20.

Rekvirera prover af våra nyheter i svarta, hvita & kulörta sidentyger. Gediget urval till bal-, sällskaps- och promenadtoiletter. Sändas direkt till privatpersoner meter- & styckevis.

E. Spinner & Cie,

Zürich, Schweiz

förr J. Zürrers Sidenfabrik, äldsta Siden-etablissemnetet i Zürich grundlagt 1825.

Sparkasseräkning.

5 proc. ränta.

Nordiska Kreditbanken.

8 Drottninggatan 8.

Mynttorget 4. Drottninggatan 102.

Tidaholms Fantasimöbler,



rikhalt. urval i fornord. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Uppgif önsk.

förslag och begär priskurant.
 Försäljningsmag. Beridarebang. 27, Sthlm.
 Tidaholms Bruks Aktiebolag, Tidaholm.

C. J. Johansson,
 22 Österlånggatan, Stockholm.
Största lager af Musikinstrument.

Stor prisnedsättning enligt Illustrerad priskurant gratis och franko.
 Allm. Tel. 26 05. Riks- 41 88.

Mot ekzem,

reformer, rosen, klåda m. fl. hudsjukdomar har Dr P. Håkansson Salubrin i talrika fall visat sig som det bästa medlet. Sålvid på grund af Salubrinets antiseptiska verkan som ännu mera till följd af dess gynnsamma inflytande på hudverksamheten har det vunnit en vidsträckt användning

mot hårsjukdomar

och till

hårväxtens befordrande.

Om Salubrinets större och mindre utspädning och de olika användningssätten för olika ändamål efter den beskrifning, som åtföljer hvarje flaska Salubrin. Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet.

ÖFRU A TELIER för Damtoiletter
 Stockholm, 19 Tunnelgatan
 rekommenderas i benägen åtanke. Valkänt elegant snitt till moderata priser. Särskild afdelning för beställningar från landsorten, som utföras omsorgsfullt utan profning då ett välstittande lif insändes jämte längdmått på kjolens bak-, sid- och framvåd, och då för ändamålet särskildt konstruerade mekaniska byster inköpts, kan hvarje figur påräkna ett välstittande arbete. Finaste rekommendationer öfver hela landet. Förfrågningar besvaras omgående. Telegrafadress ÖFRS, Stockholm. A. S. T. 58410

BRAND FÖRSÄKRINGS AKTIEBOLAGET FENIX JAKOBSTORG

Undervisning i Linnesömnad. Elevplatser lediga nu. Kurserna sluta 1 juni, börja åter 1 sept. KARIN EGNÉR Styrmanngat. 21, 2 tr. Rikstel. 3530.



Capsuloids

förvåna dagligen såväl läkarna som allmänheten därigenom, att då de intagas endast såsom medel mot bleksot och obdrift, finner man, att det nya röda blodet som så hastigt alstras genom begagnandet af Capsuloids fullständigt botar den ihärdigaste oordning i matsmältningsorganerna, och den envisasle förstoppning, hvilka förut ansetts såsom obotliga.
 Dr. Campbells röt blod bildande Capsuloids säljas å alla apotek å kr. 2,50 för ask. Tillverkas endast af the Capsuloid Comp., 81 Snow Hill, London.



MARIA SAHLIN, Eslöf,
 Sahlins Fabriks Garn- och Hemväfnads-Affär.

Garn för all slags hemväfnad. Mönster för all slags hemväfnad. Råd och upplysningar vid all slags hemväfnad. Skånska handväfnader på beställning.

Perles d'or
 Nyaste & finaste Parfym för nösduken
 Wilhelm Rieger, Frankfurt a/M.
 Finnes i alla finare parfymaffärer.

6 Guldmaljer.
Damur, Herrur
 Guld o. Silfver.
 Hos de förnämsta urmakarne.
 Halda Fickurfabrik SVÄNGSTA.

Ylle- & Bomulls-
Klädningsstyger
 Enklare & finare. — Senaste nyheter. — Stort lager.
 Låga priser i
K. L. Lundberg & Co
 56 Manufakturmagasin Drottninggatan, 56
 Profver franko.

BARN-KLÄDER
 i största urval hos

M. BENDIX,
 29 C Drottninggatan 29 C
 5 Sturegatan 5.

Malmstens Hotell,
 Mäster-Samuelsg. 63, Stockholm.
 rekommenderar sina bekväma rum.
 OBS! 2 minuters väg från Centralstation.
 Badrum. Allm. Telef. 125 14.
 Vaktmästare möter vid alla tåg!
 (G. 96202)

GROSSE & BLACKWELL, LTD
 LONDON.
 Etablerad 1706. Hefveverantörer till H.M. Drottningen af England.
PICKLES, SÄSER, MARMELADER.
 erhållas hos alla större specerihandlare inom riket.

Froms Velocipeder
 äro utmärkta och af alla som använda dem, mycket omtyckta för sin stora hållbarhet och stadiga lätta gång.
 Obs. Priserna äro i år nedsatta. Begär priskurant.
PER FROMS Velocipedfabriks-Aktieb.,
 Kongl. Hofleverantör. Stockholm, Mäster Samuelsgatan 34.

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
 Stockholm.
1:ma ANTHRACIT.
 Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter

Smedman den äldres HANDELS-SKOLA
 Stockholm, Stortorget 16. Allm. tel. 21 77.
 Nya elever mottagas alla tider på året. Anmälningstid 9-1/2 och 3-1/27.
 Undervisning i alla å kontor förekommande ämnen och språk.
 Dugliga biträden erhållas från skolan. Revisioner och bokföringar utföras.
 Obs! A bref anhålles om fullständig adress.

SUNLIGHT AR BÄST
TVAL
 OCH BEQVÄMEST
 Lager hos **Rudolph Jeansson,**
 Stadsgården 14 A, Stockholm.
 Allm. tel. 3474.

Kontinentrouten TRELLEBORG—SASSNITZ
 2 turer dagligen i hvardera riktningen.
 Vidare meddela: Stockholms Resebureau, Stockholm; Göteborgs Resebureau, Göteborg och Kontinentkontoret, Trelleborg.

Margarin-Aktiebolaget Zenith, Malmö.
 Zeniths Margarin står främst i smak och arom. Af såväl Gräddmargarin som vanlig Margarin tillverkas flera kvaliteter.
 Uti Zeniths Margarin ingå inga tekniska preparat. Använd uteslutande Zeniths Margarin.

Husqvarna Velocipeder
 äro utmärkta genom sin lätta och behagliga gång samt sitt eleganta utseende.
 Erhållas genom:
 Husqvarna Generaldepoter i Stockholm, Kristiania och Helsingfors.
 Husqvarna Depoter i Göteborg, Malmö, Norrköping, Helsingborg, Jönköping, Upsala, Kalmar, Sköfde, Borås, Gefle, Sundsvall och Östersund samt Husqvarna representanter i öfriga städer och å de flesta större platser i Skandinavien och Finland. — Katalog för 1900 på begäran gratis och franko.

Nytt!
Lundby Skönfärgeri och Kem. Tvättanstalt,
 Göteborg,
 behandlar allt till Herr-, Dam- och Barn-garderoben hörande. Herrkostymer lagas m. m. om så önskas. Eget skrädderi. Insänden direkt Edra plagg, som tvättas, färgas m. m. fort, väl och billigt. Tidsenlig, ny metod; fabriks- k. l. messigt.

Sv. Panoptikon
 Stockholm.
 Största sevärdhet.

Bankaktiebolaget
 Stockholm—Öfre Norrland,
 Drottninggatan 6.
 Hushållräkning 5 %.
 Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Aktiebolaget Sundsvalls Handelsbank,
 Gustaf Adolfs torg 14,
 godtgör å Sparkasseräkning 5 proc.
 (G. 94245)

Depositionsräkning
 Räntegodtgörelse 5 1/2, proc.
 Aktiebolaget

Stockholms Diskontobank
 Hufvudkontor: REGERINGSG. 1
 Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

Inteckningsbolaget.
 — Stockholms Intecknings-Garanti-Aktiebolag —
 Hufvudkontor: Malmorgsgatan n:r 1, öppet 10-3.
 Afdelningskontor: Biblioteksgatan n:r 13, öppet kl. 1/2 10-3.
 Depositionsränta 5 proc.
 Upp- och Afskrifningsränta 3 %
 Sparkasseräkning (vid Afd.-kont.) 5 %
 På kapitalräkning å 6 mån. uppsägning godtgöres Bankens högsta depositionsränta och tillämpas vid inträffande ränteförändring den nya räntesatsen omedelbart utan föregående uppsägning. (S. T. A. 68017)

Sparkassa 5 1/2 proc.
 Aktiebolaget
 Stockholms Privat-Assistans.
 Bank- & Hufvudkontor
 16 Regeringsgatan 16.

Säkert skydd mot mal!
 I parti och detalj, emot efterkräf. Minsta sändning en kr. Bref besvara genast!
 Lennmalm & Co, Norrköping.

Fru Sofia Larsson, Jönköping.
"ÖRTMIXTUR" för magsjukdom.
 Har rönt exemplös framgång. Flera tusen människor välsigna den. Rekommenderas af läkare och barnmorskor. 6 fl. på en sats kostar 4: 40 pr sats. Sändes på järnväg mot efterkräf, på båtar endast då den är förut betald. Uppgif den sort, som önskas. Endast hel sats sändes.
 N:r 1. Hällösande för kronisk förstoppning, magkatarr m. m.
 N:r 2. Hällösande för magsyra, kolik, gallsten m. m.
 N:r 3. Bindande för tarmkatarr, diarré m. m. — Jönköping i januari 1899.
 Återförsäljare för Sthlm Ernst Folke, Karlaplan 1. Allm. 5730. Riks 3016.
 Sofia Larsson, Östra Storgatan 63, Jönköping. Rikstelefon.

Bröstkaramellen Hosta icke
 rekommenderas.
 Ende tillverkare C. A. JANSSON, Ragvaldstrappor. A. Tel. 3718.
 Försäljningsbodar:
 Högbergsgatan 27, Malmorgsgatan 6
 A. T. 1520. A. T. 11241.

Extra Album
 rymmer 104 små och 10 stora kort. Brun, vacker, vadderad skinnpärm samt stark, ornamenterad kartong inuti. Pris endast 7,25. Aldrig har erbjudits ett sådant album förr. Sändes mot efterkr. eller postförskott från P. W. Karströms Pappershandel, Mariestad. (440)